

17/SK
WP259 rev.01

**Pracovná skupina zriadená podľa článku 29
Usmernenia k súhlasu podľa nariadenia 2016/679**

Prijaté 28. novembra 2017

Naposledy revidované a prijaté 10. apríla 2018

**PRACOVNÁ SKUPINA PRE OCHRANU JEDNOTLIVCOV SO ZRETEĽOM NA
SPRACOVANIE OSOBNÝCH ÚDAJOV,**

ktorá bola zriadená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 95/46/EHS z 24. októbra 1995,

so zreteľom na články 29 a 30 uvedenej smernice,

so zreteľom na svoj rokovací poriadok,

PRIJALA TIETO USMERNENIA:

Táto pracovná skupina bola zriadená podľa článku 29 smernice 95/46/EHS. Je to nezávislý európsky poradný orgán pre ochranu údajov a súkromia. Jeho úlohy sú opísané v článku 30 smernice 95/46/EHS a článku 15 smernice 2002/58/ES.

Sekretariát zabezpečuje riaditeľstvo C (Základné práva a občianstvo Únie) Európskej komisie, Generálne riaditeľstvo pre spravodlivosť, B-1049 Brusel, Belgicko, kancelária č. MO-59 02/013.

Webové sídlo: http://ec.europa.eu/newsroom/article29/news.cfm?item_type=1358&tpa_id=6936

Obsah

1. Úvod	3
2. Súhlas v článku 4 ods. 11 nariadenia GDPR	4
3. Prvky platného súhlasu	5
3.1. Slobodný/slobodne poskytnutý	5
3.1.1. Nepomer moci	6
3.1.2. Podmienenosť	8
3.1.3. Podrobnosť	10
3.1.4. Nepriaznivé následky	11
3.2. Konkrétny	12
3.3. Informovaný	13
3.3.1. Minimálne požiadavky na súhlas, aby bol „informovaný“	13
3.3.2. Ako poskytovať informácie	14
3.4. Jednoznačný prejav vôle	16
4. Získanie výslovného súhlasu	19
5. Ďalšie podmienky na získanie platného súhlasu	21
5.1. Preukázanie súhlasu	21
5.2. Odvolanie súhlasu	22
6. Vzájomný vzťah medzi súhlasom a inými zákonnými dôvodmi v článku 6 nariadenia GDPR	24
7. Osobitné oblasti záujmu v nariadení GDPR	25
7.1. Deti (článok 8)	25
7.1.1. Služba informačnej spoločnosti	26
7.1.2. Ponúkané priamo deťom	26
7.1.3. Vek	26
7.1.4. Súhlas dieťa a rodičovské práva a povinnosti	27
7.2. Vedecký výskum	29
7.3. Práva dotknutých osôb	31
8. Súhlas získaný podľa smernice 95/46/EHS	32

1. Úvod

V týchto usmerneniach sa uvádza podrobná analýza pojmu „súhlas“ v nariadení 2016/679, všeobecnom nariadení o ochrane údajov (ďalej len „nariadenie GDPR“). Pojem súhlas, ako sa doposiaľ používal v smernici o ochrane údajov (ďalej len „smernica 95/46/EHS“) a v smernici o súkromí a elektronických komunikáciách, sa vyvíja. V nariadení GDPR sa uvádza podrobnejšie vysvetlenie a špecifikácia požiadaviek na získanie a preukázanie platného súhlasu. Tieto usmernenia sú zamerané na uvedené zmeny, poskytujú praktické usmernenie na zabezpečenie súladu s nariadením GDPR a vychádzajú zo stanoviska č. 15/2011 k súhlasu. Je povinnosťou prevádzkovateľa inovovať s cieľom nájsť nové riešenia, ktoré sa budú pohybovať v medziach zákona a budú lepšie podporovať ochranu osobných údajov a záujmy dotknutých osôb.

Súhlas zostáva jednou zo šiestich podmienok zákonnosti spracovania osobných údajov, ako sú uvedené v článku 6 nariadenia GDPR¹. Keď prevádzkovateľ začína činnosti, ktoré zahŕňajú spracúvanie osobných údajov, musí zvážiť, čo je primeraným zákonným dôvodom plánovaného spracúvania údajov.

Vo všeobecnosti môže byť súhlas primeraným právnym základom, ak sa dotknutej osobe ponúkne kontrola a možnosť skutočnej voľby, či ponúkané podmienky prijme alebo odmietne, alebo ich odmietnutie bez nepriaznivých následkov. Pri požiadaní o súhlas je prevádzkovateľ povinný posúdiť, či budú splnené všetky požiadavky na získanie platného súhlasu. Súhlas získaný v plnom súlade s nariadením GDPR je nástroj umožňujúci dotknutým osobám kontrolu nad tým, či sa osobného údaje, ktoré sa ich týkajú, budú spracúvať alebo nie. V opačnom prípade sa kontrola zo strany dotknutých osôb stáva iluzórnou a súhlas nebude platným základom pre spracúvanie údajov, čím sa činnosť spracúvania údajov stáva nezákonnou².

Existujúce stanoviská pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 k súhlasu³ sú naďalej relevantné, ak sú v súlade s novým právnym rámcom, keďže v nariadení GDPR sa kodifikuje existujúce usmernenie tejto pracovnej skupiny a všeobecné osvedčené postupy a väčšina kľúčových prvkov súhlasu zostáva podľa nariadenia GDPR rovnaká. Pracovná skupina zriadená podľa článku 29 preto v tomto dokumente nenahrádza, ale rozširuje a dopĺňa predchádzajúce stanoviská ku konkrétnym otázkam vrátane odkazu na pojem súhlas podľa smernice 95/46/EHS.

Ako sa uvádza v stanovisku 15/2011 k vymedzeniu pojmu súhlas, vyzývanie ľudí, aby súhlasili s operáciou spracúvania údajov, by malo podliehať prísnyim požiadavkám, keďže sa dotýka základných práv dotknutých osôb a prevádzkovateľ chce začať operáciu spracúvania údajov, ktorá by bola bez súhlasu dotknutej osoby nezákonná⁴. Kľúčová úloha súhlasu je zdôraznená v článkoch 7 a 8 Charty základných práv Európskej únie. Získaním súhlasu navyše nezaniká ani sa

---

¹ V článku 9 nariadenia GDPR je uvedený zoznam možných výnimiek zo zákazu spracúvania osobitných kategórií údajov. Jednou z uvedených výnimiek je situácia, keď dotknutá osoba vyjadrila výslovný súhlas s využívaním týchto údajov.

² Pozri aj stanovisko č. 15/2011 k vymedzeniu pojmu súhlas (WP 187), s. 6 – 8, a/alebo stanovisko č. 06/2014 k pojmu oprávnené záujmy prevádzkovateľa podľa článku 7 smernice 95/46/EHS (WP 217), s. 9, 10, 13 a 14.

³ Predovšetkým stanovisko 15/2011 k vymedzeniu pojmu súhlas (WP 187).

⁴ Stanovisko č. 15/2011, strana o vymedzení pojmu súhlas (WP 187), s. 8.

žiadnym spôsobom neobmedzuje povinnosť prevádzkovateľa dodržiavať zásady spracúvania údajov uvedené v nariadení GDPR, osobitne v článku 5 nariadenia GDPR, týkajúce sa spravodlivosti, nevyhnutnosti a primeranosti, ako aj kvality údajov. Aj keď je spracúvanie osobných údajov založené na súhlase dotknutej osoby, neoprávňuje to na získavanie údajov, ktoré nie sú potrebné na uvedený účel spracúvania údajov, a takéto získavanie údajov by bolo v zásade nespravodlivé⁵.

Pracovná skupina zriadená podľa článku 29 sa medzičasom oboznámila s preskúmaním smernice o súkromí a elektronických komunikáciách (2002/58/ES). Pojem súhlas v návrhu nariadenia o súkromí a elektronických komunikáciách je naďalej prepojený s pojmom súhlas v nariadení GDPR⁶. Organizácie budú pravdepodobne potrebovať súhlas podľa nástroja pre súkromie a elektronické komunikácie na väčšinu online marketingových správ alebo marketingových volaní a online metód sledovania vrátane používania súborov cookie, aplikácií alebo iného softvéru. Pracovná skupina zriadená podľa článku 29 už poskytla európskemu zákonodarcovi odporúčania a usmernenia k návrhu nariadenia o súkromí a elektronických komunikáciách⁷.

Pokiaľ ide o existujúcu smernicu o súkromí a elektronických komunikáciách, pracovná skupina zriadená podľa článku 29 poznamenáva, že odkazy na zrušenú smernicu 95/46/EHS sa chápu ako odkazy na nariadenie GDPR⁸. Platí to aj pre odkazy na obsah v platnej smernici 2002/58/ES, keďže nariadenie o súkromí a elektronických komunikáciách od 25. mája 2018 (ešte) nebude účinné. Podľa článku 95 nariadenia GDPR sa neukladajú dodatočné povinnosti, pokiaľ ide o spracúvanie v súvislosti s poskytovaním verejne dostupných elektronických komunikačných služieb vo verejných komunikačných sieťach, ak sa v smernici o súkromí a elektronických komunikáciách ukladajú konkrétne povinnosti s rovnakým cieľom. Pracovná skupina zriadená podľa článku 29 poznamenáva, že požiadavky na súhlas podľa nariadenia GDPR sa nepovažujú za „dodatočnú povinnosť“, ale skôr za podmienky zákonného spracúvania údajov. Preto sú podmienky na získanie platného súhlasu podľa nariadenia GDPR uplatniteľné v situáciách, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti smernice o súkromí a elektronických komunikáciách.

2. Súhlas v článku 4 ods. 11 nariadenia GDPR

V článku 4 ods. 11 nariadenia GDPR je pojem súhlas vymedzený takto: „*akýkoľvek slobodne daný, konkrétny, informovaný a jednoznačný prejav vôle dotknutej osoby, ktorým formou vyhlásenia alebo jednoznačného potvrdzujúceho úkonu vyjadruje súhlas so spracúvaním osobných údajov, ktoré sa jej týka*“.

Základná koncepcia súhlasu zostáva podobná koncepcii podľa smernice 95/46/EHS a súhlas je jedným zo zákonných dôvodov, na ktorých musí byť spracúvanie osobných údajov založené podľa

⁵ Pozri aj stanovisko č. 15/2011 k vymedzeniu pojmu súhlas (WP 187) a článok 5 nariadenia GDPR.

⁶ Podľa článku 9 navrhovaného nariadenia o súkromí a elektronických komunikáciách sa uplatňujú vymedzenie pojmu súhlas a podmienky vyjadrenia súhlasu stanovené v článku 4 ods. 11 a článku 7 nariadenia GDPR.

⁷ Pozri stanovisko č. 03/2016 k hodnoteniu a preskúmaniu smernice o súkromí a elektronických komunikáciách (WP 240).

⁸ Pozri článok 94 nariadenia GDPR.

článku 6 nariadenia GDPR⁹. Okrem zmeneného vymedzenia pojmu v článku 4 ods. 11 poskytuje nariadenie GDPR v článku 7 a v odôvodneniach 32, 33, 42 a 43 doplňujúce usmernenie týkajúce sa konania prevádzkovateľa, aby splnil základné prvky požiadavky na súhlas.

Napokon, zahrnutie osobitných ustanovení a odôvodnení týkajúcich sa odvolania súhlasu potvrdzuje, že súhlas by mal byť rozhodnutím, ktoré sa dá zmeniť, a že na strane dotknutej osoby zostáva určitý stupeň kontroly.

3. Prvky platného súhlasu

V článku 4 ods. 11 nariadenia GDPR je stanovené, že súhlas dotknutej osoby je akýkoľvek:

- slobodne poskytnutý,
- konkrétny,
- informovaný
- a jednoznačný prejav vôle dotknutej osoby, ktorým formou vyhlásenia alebo jednoznačného potvrdzujúceho úkonu vyjadruje súhlas so spracúvaním osobných údajov, ktoré sa jej týka.

V nasledujúcich oddieloch sa uvádzajú analýzy, do akej miery si znenie článku 4 ods. 11 vyžaduje, aby prevádzkovatelia zmenili svoje žiadosti/formuláre na poskytnutie súhlasu, s cieľom zabezpečiť plnenie nariadenia GDPR¹⁰.

3.1. Slobodný/slobodne poskytnutý¹¹

Prvok „slobodný“ znamená pre dotknuté osoby skutočnú možnosť voľby a kontroly. Ako všeobecné pravidlo je v nariadení GDPR stanovené, že ak dotknutá osoba nemá skutočnú možnosť voľby, má pocit, že je k súhlasu nútená, alebo bude znášať negatívne dôsledky, ak súhlas neposkytne, takýto súhlas nebude platný¹². Ak je súhlas súčasťou nezmeniteľných podmienok,

---

⁹ Podľa smernice 95/46/EHS súhlas znamená „slobodne poskytnutú a informovanú indikáciu jeho priání, ktorou osoba pracujúca s údajmi prejaví svoj súhlas, aby sa osobné údaje, ktoré sa ho týkajú, spracovali.“, pričom súhlas musí byť „poskytnutý jednoznačne“, aby bolo spracúvanie osobných údajov legitímne [článok 7 písm. a) smernice 95/46/EHS]. Pozri stanovisko č. 15/2011 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 k vymedzeniu pojmu súhlas (WP 187), ktoré obsahuje príklady primeranosti súhlasu ako právneho základu. Pracovná skupina zriadená podľa článku 29 poskytla vo svojom stanovisku usmernenie k odlišovaniu prípadov, keď je súhlas primeraným právnym základom, od prípadov, keď postačuje oprieť sa o základ oprávneného záujmu (zrejme s možnosťou vyjadrenia nesúhlasu) alebo sa odporúča zmluvný vzťah. Pozri aj stanovisko č. 06/2014 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29, odsek III.1.2, s. 14 a nasledujúce. Výslovný súhlas je takisto jednou z výnimiek zo zákazu spracúvania osobitných kategórií údajov: pozri článok 9 nariadenia GDPR.

¹⁰ Usmernenie týkajúce sa prebiehajúcich činností spracúvania údajov založených na súhlase podľa smernice 95/46/EHS je uvedené v kapitole 7 tohto dokumentu a v odôvodnení 171 nariadenia GDPR.

¹¹ Pracovná skupina zriadená podľa článku 29 vo viacerých svojich stanoviskách skúmala obmedzenia súhlasu v situáciách, keď nemôže byť slobodne poskytnutý. Išlo predovšetkým o stanovisko č. 15/2011 k vymedzeniu pojmu súhlas (WP 187), pracovný dokument o spracúvaní osobných údajov súvisiacich so zdravím v elektronických zdravotných záznamoch (WP 131), stanovisko č. 8/2001 k spracúvaniu osobných údajov v súvislosti so zamestnaním (WP 48) a druhé stanovisko č. 4/2009 k spracúvaniu údajov Svetovou antidopingovou agentúrou (WADA) (medzinárodná norma pre ochranu súkromia a osobných údajov), k súvisiacim ustanoveniam kódexu agentúry WADA a k ďalším otázkam súkromia v kontexte boja agentúry WADA a (vnútroštátnych) antidopingových organizácií proti dopingovému v športe (WP 162).

¹² Pozri stanovisko č. 15/2011 k vymedzeniu pojmu súhlas (WP 187), s. 12.

nepovažuje sa za slobodne poskytnutý. Podobne sa súhlas nepovažuje za slobodný, ak dotknutá osoba nemôže odmietnuť alebo odvolať svoj súhlas bez nepriaznivých následkov¹³. V nariadení GDPR sa zohľadňuje aj pojem nepomeru medzi postavením prevádzkovateľa a dotknutej osoby.

Pri posudzovaní, či bol súhlas slobodne poskytnutý, sa ďalej zohľadňuje konkrétna situácia viazaného súhlasu v zmluvách alebo pri poskytovaní služby, ako je opísané v článku 7 ods. 4. Článok 7 ods. 4 bol navrhnutý v podobe, ktorá nie je vyčerpávajúca, s použitím slov „okrem iného“, čo znamená, že môže existovať celá škála iných situácií, na ktoré sa vzťahuje toto ustanovenie. Vo všeobecnosti každý prvok neprimeraného tlaku alebo vplyvu na dotknutú osobu (čo sa môže prejavovať rôznymi spôsobmi), ktorý bráni dotknutej osobe, aby si uplatnila svoju slobodnú vôľu, robí súhlas neplatným.

(Príklad 1)

Mobilná aplikácia na úpravu fotografií požaduje od používateľov, aby na používanie jej služieb aktivovali svoju lokalizáciu pomocou systému GPS. Táto aplikácia ďalej informuje používateľov, že získané údaje bude používať na účely behaviorálnej reklamy. Geolokalizácia ani online behaviorálna reklama nie sú potrebné na poskytovanie služby úpravy fotografií a presahujú rámec dodávky základnej poskytovanej služby. Keďže používatelia nemôžu používať túto aplikáciu bez poskytnutia súhlasu na tieto účely, súhlas sa nemôže považovať za slobodne poskytnutý.

3.1.1. Nepomer moci

V odôvodnení 43¹⁴ sa jednoznačne uvádza, že nie je pravdepodobné, že by sa orgány verejnej moci mohli opierať o súhlas so spracúvaním údajov, keďže v prípade, že prevádzkovateľ je orgán verejnej moci, často dochádza k zjavnému nepomeru moci vo vzťahu medzi prevádzkovateľom a dotknutou osobou. Vo väčšine prípadov je zrejmé aj, že dotknutá osoba nebude mať reálnu alternatívu k súhlasu so spracúvaním údajov (s podmienkami) zo strany tohto prevádzkovateľa. Pracovná skupina zriadená podľa článku 29 sa domnieva, že existujú iné právne základy, ktoré sú pre činnosť orgánov verejnej moci v zásade primeranejšie¹⁵.

Bez toho, aby boli dotknuté tieto všeobecné úvahy, v právnom rámci nariadenia GDPR sa použitie súhlasu ako právneho základu pre spracúvanie údajov orgánov verejnej moci úplne nevylučuje. Tieto príklady ukazujú, že použitie súhlasu môže byť za určitých okolností primerané.

(Príklad 2) Obec plánuje práce na údržbe cesty. Keďže cestné práce môžu dlhodobo narušiť dopravu, obec ponúka občanom možnosť prihlásiť sa na odber e-mailov, aby mohli dostávať aktuálne informácie o priebehu prác a o očakávaných zdržaniach. Obec vysvetľuje, že nie je povinné zapojiť sa, a žiada o súhlas na použitie e-mailových adries na tento (výlučný) účel. Občania, ktorí nesúhlasia, neprídu o žiadnu zo základných služieb obce ani sa im neobmedzí uplatňovanie žiadneho práva, takže môžu slobodne poskytnúť súhlas na toto použitie údajov alebo ho odmietnuť. Všetky informácie o cestných prácach budú dostupné aj na webovom sídle obce.

¹³ Pozri odôvodnenia 42 a 43 nariadenia GDPR a stanovisko č. 15/2011 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 k vymedzeniu pojmu súhlas, prijaté 13. júla 2011, (WP 187), s. 12.

¹⁴ V odôvodnení 43 nariadenia GDPR sa uvádza: „Aby sa zabezpečilo, že súhlas sa poskytol slobodne, súhlas by nemal byť platným právnym dôvodom na spracúvanie osobných údajov v konkrétnom prípade, ak medzi postavením dotknutej osoby a prevádzkovateľa existuje jednoznačný nepomer, najmä ak je prevádzkovateľ orgánom verejnej moci, a preto nie je pravdepodobné, že sa súhlas poskytol slobodne za všetkých okolností danej konkrétnej situácie. (...)“.

¹⁵ Pozri článok 6 nariadenia GDPR, predovšetkým ods. 1 písm. c) a písm. e).

(Príklad 3) Osoba, ktorá vlastní pôdu, potrebuje povolenia od obce a od regionálnej vlády, pod ktorú obec patrí. Oba verejné subjekty požadujú na vydanie povolenia rovnaké informácie, ale nemajú vzájomný prístup do svojich databáz. Preto oba žiadajú o rovnaké informácie a vlastníčka pôdy posielala podrobné údaje obom verejným subjektom. Obec a regionálny orgán požiadajú o jej súhlas na zlúčenie spisov, aby predišli zdvojeniu postupov a korešpondencie. Oba subjekty ubezpečujú, že táto možnosť je nepovinná a že ak sa žiadateľka rozhodne neposkytnúť súhlas na zlúčenie svojich údajov, žiadosti o povolenie sa spracujú osobitne. Vlastníčka pôdy môže orgánom slobodne poskytnúť súhlas na účely zlúčenia spisov.

(Príklad 4) Verejná škola požiada študentov o súhlas na použitie ich fotografií v tlačenej študentskom časopise. Súhlas v týchto situáciách bude možnosťou skutočnej voľby, ak študentom nebude odmietnuté vzdelávanie ani poskytovanie služieb a môžu odmietnuť použitie týchto fotografií bez akýchkoľvek nepriaznivých následkov¹⁶.

Nepomer moci sa môže vyskytnúť aj v súvislosti so zamestnaním¹⁷. Vzhľadom na závislosť, ktorá vyplýva zo vzťahu zamestnávateľ/zamestnanec, je nepravdepodobné, že by dotknutá osoba mohla odmietnuť poskytnutie súhlasu na spracúvanie údajov svojmu zamestnávateľovi bez pocitu strachu alebo skutočného rizika nepriaznivých následkov odmietnutia. Je nepravdepodobné, že by zamestnanec mohol slobodne odpovedať na žiadosť svojho zamestnávateľa napríklad o súhlas na aktiváciu monitorovacích systémov, ako je sledovanie kamerami na pracovisku, alebo o vyplnenie hodnotiaceho formulára bez pocitu tlaku na poskytnutie súhlasu¹⁸. Pracovná skupina zriadená podľa článku 29 sa domnieva, že pre zamestnávateľov je problematické spracúvať osobné údaje súčasných alebo budúcich zamestnancov na základe súhlasu, keďže je nepravdepodobné, že by bol súhlas poskytnutý slobodne. Vo väčšine prípadov podobného spracúvania údajov v práci právnym základom nemôže a nemal by byť súhlas zamestnancov [článok 6 ods. 1 písm. a)] z dôvodu povahy vzťahu medzi zamestnávateľom a zamestnancom¹⁹.

To však neznamená, že sa zamestnávatelia nikdy nemôžu opierať o súhlas ako právny základ pre spracúvanie údajov. Môžu nastať situácie, keď zamestnávateľ môže preukázať, že súhlas sa skutočne poskytol slobodne. Vzhľadom na nepomer moci medzi zamestnávateľom a jeho zamestnancami môžu zamestnanci za mimoriadnych okolností slobodne poskytnúť súhlas, ak to nebude mať žiadne nepriaznivé dôsledky bez ohľadu na to, či súhlas poskytnú alebo nie²⁰.

(Príklad 5)

Filmový štáb bude natáčať v určitej časti kancelárie. Zamestnávateľ požiada všetkých zamestnancov, ktorí sedia v danej zóne, o ich súhlas s tým, že budú natáčení, keďže sa môžu objaviť v pozadí záberu. Zamestnanci, ktorí nechcú byť natáčení, nie sú žiadnym spôsobom potrestaní, ale namiesto toho im počas natáčania poskytnú rovnocenné pracovné miesta v iných častiach budovy.

---

¹⁶ Na účely toho príkladu verejná škola znamená z verejných prostriedkov financovanú školu alebo akékoľvek vzdelávacie zariadenie, ktoré je podľa vnútroštátneho práva klasifikované ako verejný orgán alebo subjekt.

¹⁷ Pozri aj článok 88 nariadenia GDPR, v ktorom sa zdôrazňuje potreba ochrany osobitných záujmov zamestnancov a vytvára sa možnosť príslušných výnimiek v práve členských štátov. Pozri aj odôvodnenie 155.

¹⁸ Pozri stanovisko č. 15/2011 k vymedzeniu pojmu súhlas (WP 187), s. 12 – 14, stanovisko č. 8/2001 k spracúvaniu osobných údajov v súvislosti so zamestnaním (WP 48), kapitolu 10, pracovný dokument o sledovaní elektronickej komunikácie na pracovisku (WP 55), ods. 4.2 a stanovisko č. 2/2017 k spracúvaniu údajov v práci (WP 249), ods. 6.2.

¹⁹ Pozri stanovisko 2/2017 k spracúvaniu údajov v práci, s. 6 a 7.

²⁰ Pozri aj stanovisko č. 2/2017 k spracúvaniu údajov v práci (WP 249), ods. 6.2.

Nepomer moci nie je obmedzený na orgány verejnej moci a zamestnávateľov, môže sa vyskytnúť aj v iných situáciách. Ako zdôraznila pracovná skupina zriadená podľa článku 29 vo viacerých svojich stanoviskách, súhlas môže byť platný, iba ak dotknutá osoba môže vykonať skutočnú voľbu a neexistuje riziko oklamania, zastrašovania, nátlaku alebo výrazných negatívnych dôsledkov (napríklad značné mimoriadne náklady) v prípade nesúhlasu. Súhlas nebude slobodný v prípadoch, keď existuje akýkoľvek prvok donucovania, nátlaku alebo nemožnosti uplatniť si slobodnú vôľu.

3.1.2. Podmienenosť

Pri posudzovaní, či bol súhlas slobodne poskytnutý, zohráva dôležitú úlohu článok 7 ods. 4 nariadenia GDPR²¹.

V článku 7 ods. 4 nariadenia GDPR sa okrem iného hovorí, že spájanie súhlasu s prijatím určitých podmienok alebo viazanie plnenia zmluvy alebo poskytnutia služby na žiadosť o súhlas so spracúvaním osobných údajov, ktoré nie je nevyhnutné na plnenie zmluvy alebo poskytnutie služby, sa považuje za značne nevhodné. Ak je súhlas poskytnutý v takejto situácii, nepovažuje sa za poskytnutý slobodne (odôvodnenie 43). Cieľom článku 7 ods. 4 je zabezpečiť, aby účel spracúvania osobných údajov nebol maskovaný ani spájaný s plnením zmluvy alebo poskytnutím služby, na ktoré tieto osobné údaje nie sú nevyhnutné. Nariadením GDPR sa pritom zabezpečuje, aby sa spracúvanie osobných údajov, s ktorým sa požaduje súhlas, nemohlo priamo ani nepriamo stať protiplnením zmluvy. Dva právne základy pre zákonné spracúvanie osobných údajov, t. j. súhlas a zmluva, sa nesmú spájať ani prekryvať.

Donucovanie k súhlasu s použitím osobných údajov v širšom rozsahu, než je úplne nevyhnutné, obmedzuje dotknutej osobe možnosť voľby a prekáža slobodnému poskytnutiu súhlasu. Keďže cieľom právnych predpisov o ochrane údajov je ochrana základných práv, nevyhnutné je zabezpečenie kontroly jednotlivcov nad ich osobnými údajmi, pričom existuje silný predpoklad, že súhlas so spracúvaním osobných údajov, ktoré nie je nevyhnutné, sa nemôže považovať za povinné výmenou za plnenie zmluvy alebo poskytnutie služby.

Ak je teda žiadosť o súhlas spojená s plnením zmluvy zo strany prevádzkovateľa, dotknutá osoba, ktorá nechce svoje osobné údaje poskytnúť prevádzkovateľovi na spracúvanie, riskuje, že jej bude odmietnuté poskytnutie požadovanej služby.

Pri posudzovaní, či nastala taká situácia spájania alebo viazania, je dôležité určiť, aký je rozsah pôsobnosti zmluvy a aké údaje by boli nevyhnutné na jej plnenie.

Podľa stanoviska č. 06/2014 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 je potrebné pojem „nevyhnutné na plnenie zmluvy“ vykladať prísne. Spracúvanie údajov musí byť nevyhnutné na plnenie zmluvy s každou jednotlivou dotknutou osobou. To môže zahŕňať napríklad spracúvanie adresy dotknutej osoby, aby jej bolo možné doručiť tovar nakúpený online, alebo spracúvanie

---

²¹ Článok 7 ods. 4 nariadenia GDPR: „Pri posudzovaní, či bol súhlas poskytnutý slobodne, sa v čo najväčšej miere okrem iného zohľadní skutočnosť, či sa plnenie zmluvy vrátane poskytnutia služby podmieňuje súhlasom so spracúvaním osobných údajov, ktorý nie je na plnenie tejto zmluvy nevyhnutný.“ Pozri aj odôvodnenie 43 nariadenia GDPR, v ktorom sa uvádza: „[...] Súhlas sa nepovažuje za poskytnutý slobodne, ak nie je možné dať samostatný súhlas na jednotlivé spracovateľské operácie osobných údajov napriek tomu, že by to bolo v konkrétnom prípade vhodné, alebo ak sa plnenie zmluvy vrátane poskytnutia služby podmieňuje takýmto súhlasom, aj keď to na takéto plnenie nie je takýto súhlas nevyhnutný.“

údajov z kreditnej karty s cieľom umožniť platbu. V súvislosti so zamestnaním môže byť dôvodom na spracúvanie informácií o plate a údajov o bankovom účte vyplatenie mzdy²². Musí existovať priame a objektívne prepojenie medzi spracúvaním údajov a účelom plnenia zmluvy.

Ak chce prevádzkovateľ spracúvať osobné údaje, ktoré sú skutočne nevyhnutné na plnenie zmluvy, súhlas nie je primeraným zákonným základom²³.

Článok 7 ods. 4 je relevantný iba v prípade, keď požadované údaje nie sú nevyhnutné na plnenie zmluvy (vrátane poskytovania služby) a plnenie tejto zmluvy je podmienené získaním daných údajov na základe súhlasu. Naopak, ak spracúvanie údajov je nevyhnutné na plnenie zmluvy (vrátane poskytovania služby), článok 7 ods. 4 sa neuplatňuje.

(Príklad 6)

Banka žiada klientov o súhlas, aby mohla poskytnúť ich platobné údaje tretím stranám na účely priameho marketingu. Táto činnosť spracúvania údajov nie je nevyhnutná na plnenie zmluvy s klientom a na poskytovanie bežných služieb súvisiacich s bankovým účtom. Ak by klientovo odmietnutie poskytnúť súhlas so spracúvaním údajov na tento účel viedlo k odmietnutiu poskytovania bankových služieb, uzavretiu bankového účtu alebo v závislosti od konkrétneho prípadu k zvýšeniu poplatku, súhlas nemôže byť poskytnutý slobodne.

Rozhodnutie zákonodarcu zdôrazniť okrem iného podmienenosť ako prejav chýbajúcej slobody na poskytnutie súhlasu preukazuje, že výskyt podmienenosti je potrebné podrobne skúmať. Pojem „v čo najväčšej miere sa zohľadní“ v článku 7 ods. 4 naznačuje, že prevádzkovateľ musí venovať osobitnú pozornosť prípadom, keď je k zmluve (ktorá môže zahŕňať aj poskytovanie služby) pripojená žiadosť o súhlas so spracúvaním osobných údajov.

Keďže znenie článku 7 ods. 4 nemá absolútny charakter, môže existovať veľmi obmedzený priestor pre prípady, keď by táto podmienenosť nerobila súhlas neplatným. Spojenie „sa nepovažuje“ v odôvodnení 43 jednoznačne naznačuje, že takéto prípady budú veľmi výnimočné.

Dôkazné bremeno v súvislosti s článkom 7 ods. 4 v každom prípade nesie prevádzkovateľ²⁴. Toto konkrétne pravidlo vychádza zo všeobecnej zásady zodpovednosti, ktorá je obsiahnutá v celom nariadení GDPR. Keď sa však uplatňuje článok 7 ods. 4, bude pre prevádzkovateľa ťažšie preukázať, že dotknutá osoba poskytla súhlas slobodne²⁵.

---

²² Viac informácií a príkladov sa nachádza v stanovisku č. 06/2014 k pojmu oprávnené záujmy prevádzkovateľa podľa článku 7 smernice 95/46/EHS, ktoré pracovná skupina zriadená podľa článku 29 prijala 9. apríla 2014, s. 16 a 17 (WP 217).

²³ Primeraným právnym základom by potom mohol byť článok 6 ods. 1 písm. b) (zmluva).

²⁴ Pozri aj článok 7 ods. 1 nariadenia GDPR, v ktorom sa uvádza, že prevádzkovateľ musí preukázať, že dotknutá osoba poskytla súhlas slobodne.

²⁵ Zavedenie tohto odseku je do istej miery kodifikáciou existujúceho usmernenia pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29. Ako je opísané v stanovisku č. 15/2011, keď je dotknutá osoba v situácii závislosti od prevádzkovateľa (z dôvodu povahy ich vzťahu alebo osobitných okolností), môže existovať silný predpoklad, že sloboda poskytnúť súhlas je v daných súvislostiach obmedzená (napr. v zamestnaneckom vzťahu alebo ak údaje získava orgán verejnej moci). Keď sa uplatňuje článok 7 ods. 4, bude pre prevádzkovateľa ťažšie preukázať, že dotknutá osoba poskytla súhlas slobodne. Pozri stanovisko č. 15/2011 k vymedzeniu pojmu súhlas (WP 187), s. 12 – 17.

Prevádzkovateľ by mohol namietat', že jeho organizácia ponúka dotknutým osobám možnosť skutočnej voľby, ak si mohli vybrať medzi službou, ktorá zahŕňa poskytnutie súhlasu s použitím osobných údajov na doplnkové účely, na jednej strane a rovnocennou službou poskytovanou tým istým prevádzkovateľom, ktorá nezahŕňa poskytnutie súhlasu s použitím údajov na doplnkové účely, na druhej strane. Pokiaľ existuje možnosť, že tento prevádzkovateľ splní zmluvu alebo dodá zmluvne objednanú službu bez poskytnutia uvedeného súhlasu s použitím iných alebo doplňujúcich údajov, znamená to, že už nejde o podmienenú službu. Obe služby však musia byť skutočne rovnocenné.

Pracovná skupina zriadená podľa článku 29 sa domnieva, že súhlas sa nemôže považovať za slobodne poskytnutý, ak prevádzkovateľ tvrdí, že existuje možnosť voľby medzi jeho službou, ktorá zahŕňa poskytnutie súhlasu na použitie osobných údajov na doplnkové účely, na jednej strane a rovnocennou službou poskytovanou iným prevádzkovateľom na druhej strane. V takom prípade by sloboda voľby závisela od konania ďalších účastníkov trhu a od toho, či by konkrétna dotknutá osoba považovala iné služby prevádzkovateľa za skutočne rovnocenné. Navyše by pre prevádzkovateľa z toho vyplynula povinnosť monitorovať vývoj na trhu, aby zabezpečil trvalú platnosť súhlasu so svojou činnosťou spracúvania údajov, keďže konkurent môže časom svoju službu zmeniť. Takže použitie tohto argumentu znamená, že súhlas nespĺňa podmienky stanovené v nariadení GDPR.

3.1.3. Podrobnosť

Služba môže zahŕňať viaceré operácie spracúvania údajov na rôzne účely. V takých prípadoch by mali mať dotknuté osoby možnosť slobodnej voľby, s ktorým účelom súhlasia, namiesto toho, aby museli poskytovať súhlas so spracúvaním údajov na celý súbor rôznych účelov. V danom prípade sa môže podľa nariadenia GDPR na začatie poskytovania služby vyžadovať viacero súhlasov.

V odôvodnení 43 je vysvetlené, že súhlas sa nepovažuje za poskytnutý slobodne, ak proces/postup získavania súhlasu neumožňuje dotknutým osobám poskytnúť samostatný súhlas s jednotlivými operáciami spracúvania osobných údajov (napr. iba s určitými operáciami spracúvania údajov, a nie s inými) napriek tomu, že by to bolo v konkrétnom prípade vhodné. V odôvodnení 32 sa uvádza: „Súhlas by sa mal vzťahovať na všetky spracovateľské činnosti vykonávané na ten istý účel alebo účely. Ak sa spracúvanie vykonáva na viaceré účely, súhlas by sa mal udeliť na všetky tieto účely.“

Ak prevádzkovateľ spojil viaceré účely spracúvania údajov a nesnažil sa získať samostatný súhlas na každý z účelov, chýba sloboda voľby. Táto podrobnosť je úzko spätá s potrebou konkrétneho súhlasu, ako sa ďalej uvádza v oddiele 3.2. Keď sa spracúvanie údajov vykonáva na viaceré účely, riešenie vedúce k splneniu podmienok platného súhlasu spočíva v podrobnosti, t. j. v oddelení týchto účelov a získaní súhlasu pre každý účel.

(Príklad 7)

V tej istej žiadosti o súhlas predajca požaduje od zákazníkov súhlas s použitím ich údajov na posielanie marketingových informácií e-mailom a aj na zdieľanie ich údajov s inými spoločnosťami v rámci skupiny. Tento súhlas nezodpovedá podmienke podrobnosti, keďže sa nepožadujú dva samostatné súhlasy s týmito dvomi samostatnými účelmi, preto súhlas nebude platný. V tomto prípade by sa mal získať samostatný súhlas s posielaním kontaktných údajov obchodným partnerom. Takýto samostatný súhlas sa bude považovať

za platný pre každého partnera (pozri aj oddiel 3.3.1), ktorého identita bola poskytnutá dotknutej osobe v čase získavania jej súhlasu, pokiaľ sa dané údaje posielajú partnerom na rovnaký účel (v tomto prípade: účel marketingu).

3.1.4. Nepriaznivé následky

Prevádzkovateľ musí preukázať, že je možné odmietnuť alebo zrušiť súhlas bez nepriaznivých následkov (odôvodnenie 42). Napríklad musí preukázať, že odvolanie súhlasu nespôsobí dotknutej osobe žiadne náklady a že teda nedôjde k žiadnemu zjavnému znevýhodneniu osôb, ktoré odvolajú súhlas.

Ďalšími príkladmi nepriaznivých následkov sú oklamanie, zastrasovanie, nátlak alebo výrazné negatívne dôsledky, ak dotknutá osoba neposkytne súhlas. Prevádzkovateľ by mal byť schopný preukázať, že dotknutá osoba mala možnosť slobodnej alebo skutočnej voľby, či poskytne súhlas, a že bolo možné odvolať súhlas bez nepriaznivých následkov.

Ak je prevádzkovateľ schopný preukázať, že služba zahŕňa možnosť odvolať súhlas bez akýchkoľvek negatívnych dôsledkov, napríklad bez obmedzenia poskytovania služby ako nepriaznivého následku pre používateľa, môže to slúžiť ako preukázanie slobodného poskytnutia súhlasu. Nariadením GDPR sa nevyklúčujú všetky motívy, ale je povinnosťou prevádzkovateľa preukázať, že súhlas bol poskytnutý slobodne za každých okolností.

(Príklad 8)

Pri sťahovaní mobilnej aplikácie na kontrolu životného štýlu si aplikácia žiada prístup k akcelerometru telefónu. Pre fungovanie aplikácie to nie je nevyhnutné, ale je to užitočné pre prevádzkovateľa, ktorý sa chce dozvedieť viac o pohybe a úrovni aktivity používateľov. Keď používateľka neskôr svoj súhlas odvolá, zistí, že aplikácia ďalej funguje iba v obmedzenom rozsahu. Je to príklad nepriaznivých následkov v zmysle odôvodnenia 42, čo znamená, že platný súhlas nebol nikdy získaný (a teda prevádzkovateľ musí vymazať všetky osobné údaje o pohybe používateľky získané týmto spôsobom).

(Príklad 9)

Dotknutá osoba si objedná informačný leták predajcu módnych výrobkov so všeobecnými zľavami. Predajca požiada dotknutú osobu o súhlas so získaním viacerých údajov o jej nákupných zvyklostiach s cieľom vypracovávať ciele ponuky zodpovedajúce týmto zvyklostiam na základe minulých nákupov alebo dotazníka, ktorý môže dobrovoľne vyplniť. Keď dotknutá osoba neskôr svoj súhlas odvolá, bude opäť dostávať všeobecné ponuky zliav na módne výrobky. To nepredstavuje nepriaznivý následok, keďže sa stratila iba prípustný stimul.

(Príklad 10)

Módny časopis ponúka čitateľom možnosť nákupu nových mejkapových výrobkov pred ich oficiálnym uvedením na trh.

Výrobky budú onedlho dostupné v predaji, ale čitateľom tohto časopisu ponúkajú ich exkluzívnu predpremiéru. Aby mohli ľudia využiť túto výhodu, musia poskytnúť svoju poštovú adresu a súhlasiť so zaradením do zoznamu poštových adresátov časopisu. Poštová adresa je potrebná na dodávanie výrobkov a zoznam poštových adresátov sa používa na celoročné zasielanie obchodných ponúk na výrobky, ako je kozmetika alebo trička.

Spoločnosť vysvetľuje, že údaje zo zoznamu poštových adresátov bude používať iba samotný časopis na zasielanie tovaru a reklám v papierovej podobe a nebude ich zdieľať so žiadnou inou organizáciou.

V prípade, že čitateľ nechce zverejniť svoju adresu na tento účel, nepostihnú ho žiadne nepriaznivé následky, keďže výrobky bude mať v každom prípade k dispozícii.

3.2. Konkrétny

V článku 6 ods. 1 písm. a) sa potvrdzuje, že súhlas dotknutej osoby musí byť poskytnutý na „jeden alebo viaceré konkrétne“ účely a že dotknutá osoba má možnosť voľby vo vzťahu ku každému z nich²⁶. Cieľom požiadavky, že súhlas musí byť „konkrétny“, je zabezpečiť určitý stupeň kontroly zo strany používateľa a transparentnosti pre dotknutú osobu. Táto požiadavka sa nariadením GDPR nezmenila a zostáva úzko prepojená s požiadavkou „informovaného“ súhlasu. Zároveň musí byť jej výklad v súlade s požiadavkou „podrobnosti“ na získanie „slobodného“ súhlasu²⁷. Stručne povedané, aby bol splnený prvok „konkrétosti“, prevádzkovateľ musí uplatniť:

- i) špecifikáciu účelu ako ochranu proti prekrývaniu funkcií;
- ii) podrobnosť žiadostí o súhlas
- iii) a jednoznačné oddelenie informácií týkajúcich sa získavania súhlasu s činnosťou spracúvania údajov od informácií o iných otázkach.

K bodu i): Podľa článku 5 ods. 1 písm. b) nariadenia GDPR získaniu platného súhlasu vždy predchádza stanovenie konkrétneho, výslovne uvedeného a legitímneho účelu zamýšľanej činnosti spracúvania údajov²⁸. Potreba konkrétneho súhlasu v kombinácii s pojmom obmedzenie účelu v článku 5 ods. 1 písm. b) pôsobí ako ochrana pred postupným rozširovaním a prekrývaním účelov, na ktoré sa údaje spracúvajú, po tom, ako dotknutá osoba poskytne súhlas s pôvodným získavaním údajov. Tento jav, známy aj ako prekrývanie funkcií, je rizikom pre dotknuté osoby, keďže môže viesť k nepredvídanému používaniu osobných údajov prevádzkovateľom alebo tretími stranami a k strate kontroly dotknutej osoby.

Ak sa prevádzkovateľ opiera o článok 6 ods. 1 písm. a), dotknuté osoby musia vždy poskytnúť súhlas na konkrétny účel spracúvania údajov²⁹. V súlade s koncepciou obmedzenia účelu podľa článku 5 ods. 1 písm. b) a odôvodnenia 32 sa môže súhlas týkať rôznych operácií, pokiaľ tieto operácie slúžia na rovnaký účel. Je samozrejmé, že konkrétny súhlas sa dá získať, iba ak sú dotknuté osoby konkrétne informované o zamýšľaných účeloch používania údajov, ktoré sa ich týkajú.

Bez ohľadu na ustanovenia o zlučiteľnosti účelov sa musí súhlas týkať konkrétneho účelu. Dotknuté osoby poskytnú svoj súhlas s tým, že budú chápať, že majú v rukách kontrolu a ich údaje sa budú spracúvať iba na uvedené konkrétne účely. Ak prevádzkovateľ spracúva údaje na základe súhlasu a chce spracúvať údaje aj na iný účel, musí sa požiadať o dodatočný súhlas na tento ďalší účel, pokiaľ neexistuje iný právny základ, ktorý lepšie odráža danú situáciu.

---

²⁶ Ďalšie usmernenie k určeniu „účelov“ je uvedené v stanovisku č. 3/2013 k obmedzeniu účelu (WP 203).

²⁷ V odôvodnení 43 nariadenia GDPR sa uvádza, že v každom vhodnom prípade bude potrebný samostatný súhlas s jednotlivými operáciami spracúvania údajov. Potrebne je zabezpečiť podrobné možnosti súhlasu, aby sa dotknutým osobám umožnilo poskytnúť samostatný súhlas na jednotlivé účely.

²⁸ Pozri stanovisko č. 3/2013 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 k obmedzeniu účelu (WP 203), s. 16: „Z týchto dôvodov spravidla nebude účel, ktorý je vágny alebo všeobecný, napríklad ‚zlepšenie používateľskej skúsenosti‘, ‚marketingové účely‘, ‚účely zabezpečenia informačných technológií‘ alebo ‚budúci výskum‘ (bez podrobnejších informácií) spĺňať kritériá ‚konkrétosti‘.“

²⁹ Je to v súlade so stanoviskom č. 15/2011 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 k vymedzeniu pojmu súhlas (WP 187), napríklad na strane 17.

(Príklad 11) Káblová televízna stanica získava osobné údaje účastníkov na základe ich súhlasu, aby im mohla dávať osobné návrhy na nové filmy, ktoré by ich mohli zaujímať, na základe ich zvykov pri sledovaní televízie. Časom sa televízna stanica rozhodne, že by chcela umožniť tretím stranám posielanie (alebo zobrazovanie) cielených reklám účastníkom na základe ich zvykov pri sledovaní televízie. Vzhľadom na tento nový účel je potrebný nový súhlas.

K bodu ii): Aby mechanizmus poskytovania súhlasu zodpovedal požiadavke „slobody“, musí spĺňať nielen podmienku podrobnosti, ale aj prvok „konkrétosti“. To znamená, že prevádzkovateľ, ktorý žiada o súhlas na viaceré rôzne účely, by mal zabezpečiť osobitnú možnosť voľby pre každý účel, aby používateľom umožnil poskytnúť konkrétny súhlas na konkrétne účely.

K bodu iii): Napokon by prevádzkovatelia mali s každou samostatnou žiadosťou o súhlas poskytnúť konkrétne informácie o údajoch, ktoré sa spracúvajú na každý účel, s cieľom oboznámiť dotknuté osoby s vplyvom rôznych možností voľby, ktoré majú. Dotknuté osoby tak majú možnosť poskytnúť konkrétny súhlas. Táto otázka sa prekrýva s požiadavkou, aby prevádzkovatelia poskytovali jednoznačné informácie, ako je uvedené v odseku 3.3.

3.3. Informovaný

Nariadením GDPR sa posilňuje požiadavka, že súhlas musí byť informovaný. Na základe článku 5 nariadenia GDPR je požiadavka transparentnosti jednou zo základných zásad, ktorá úzko súvisí so zásadami spravodlivosti a zákonnosti. Poskytovanie informácií dotknutým osobám pred získaním ich súhlasu je veľmi dôležité, pretože im umožňuje prijať informované rozhodnutie, pochopiť, s čím súhlasia, a napríklad uplatniť si právo odvolať svoj súhlas. Ak prevádzkovateľ neposkytuje prístupné informácie, kontrola používateľa sa stáva iluzórnou a súhlas bude neplatným základom pre spracúvanie údajov.

Dôsledkom nesplnenia požiadaviek informovaného súhlasu je, že súhlas bude neplatný a prevádzkovateľ môže porušovať článok 6 nariadenia GDPR.

3.3.1. Minimálne požiadavky na súhlas, aby bol „informovaný“

Aby bol súhlas informovaný, je potrebné informovať dotknutú osobu o určitých prvkoch, ktoré sú veľmi dôležité pre prijatie rozhodnutia. Pracovná skupina zriadená podľa článku 29 preto zastáva názor, že na získanie platného súhlasu sú potrebné prinajmenšom tieto informácie:

- i) identita prevádzkovateľa³⁰;
- ii) účel každej operácie spracúvania údajov, na ktorú sa požaduje súhlas³¹;
- iii) aké údaje (druh údajov) sa budú získavať a používať³²;
- iv) existencia práva odvolať súhlas³³

³⁰ Pozri aj odôvodnenie 42 nariadenia GDPR: „[...]Aby sa zaistilo, že súhlas bude informovaný, dotknutá osoba by si mala byť vedomá aspoň identity prevádzkovateľa a zamýšľaných účelov spracúvania osobných údajov.[...].“

³¹ Opäť pozri odôvodnenie 42 nariadenia GDPR.

³² Pozri aj stanovisko č. 15/2011 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 k vymedzeniu pojmu súhlas (WP 187), s. 19 a 20.

³³ Pozri článok 7 ods. 3 nariadenia GDPR.

- v) informácie o použití údajov na automatizované rozhodovanie podľa článku 22 ods. 2 písm. c)³⁴, ak je to relevantné;
- vi) a o možných rizikách prenosu údajov v dôsledku absencie rozhodnutia o primeranosti a primeraných záruk, ako je opísané v článku 46³⁵.

Pokiaľ ide o body i) až iii) pracovná skupina zriadená podľa článku 29 poznamenáva, že v prípade, keď sa o požadovaný súhlas opierajú viacerí (spojení) prevádzkovatelia, alebo ak sa údaje majú prenášať iným prevádzkovateľom alebo majú byť spracúvané inými prevádzkovateľmi, ktorí sa chcú opierať o pôvodný súhlas, všetky tieto organizácie by mali byť vymenované. Spracovatelia nemusia byť podľa požiadaviek na poskytnutie súhlasu vymenovaní, ale v súlade s článkami 13 a 14 nariadenia GDPR budú musieť prevádzkovatelia poskytnúť úplný zoznam príjemcov alebo kategórií príjemcov vrátane spracovateľov. Pracovná skupina zriadená podľa článku 29 na záver poznamenáva, že v závislosti od okolností a súvislostí prípadu môže byť potrebných viac informácií, ktoré umožnia dotknutej osobe skutočne pochopiť dané operácie spracúvania údajov.

3.3.2. Ako poskytovať informácie

V nariadení GDPR nie je predpísaná forma ani podoba, v akej musia byť poskytnuté informácie, aby bola splnená požiadavka informovaného súhlasu. To znamená, že platné informácie môžu byť predkladané rôznymi spôsobmi, napríklad písomnými alebo ústnymi vyhláseniami, prípadne zvukovými alebo obrazovými správami. V nariadení GDPR sú však stanovené viaceré požiadavky na informovaný súhlas, predovšetkým v článku 7 ods. 2 a v odôvodnení 32. To vedie k vyššiemu štandardu zrozumiteľnosti a prístupnosti informácií.

Pri získavaní súhlasu by prevádzkovatelia mali zabezpečiť, aby sa vo všetkých prípadoch používal zrozumiteľný a jednoduchý jazyk. To znamená, že správa by mala byť jednoducho pochopiteľná pre bežného človeka, a nielen pre právnikov. Prevádzkovatelia nemôžu používať dlhé zásady ochrany osobných údajov, ktoré sú ťažko pochopiteľné, alebo vyhlásenia plné právnického žargónu. Súhlas musí byť zrozumiteľný a odlišiteľný od iných záležitostí, a musí sa poskytovať v pochopiteľnej a jednoducho prístupnej forme. Táto požiadavka v podstate znamená, že informácie relevantné pre prijatie informovaného rozhodnutia, či poskytnúť súhlas alebo nie, nesmú byť skryté vo všeobecných podmienkach³⁶.

Prevádzkovateľ musí zabezpečiť, aby sa súhlas poskytol na základe informácií, ktoré dotknutým osobám umožnia jednoducho identifikovať, kto je prevádzkovateľom, a pochopiť, s čím vyjadrujú súhlas. Prevádzkovateľ musí zrozumiteľne opísať účel spracúvania údajov, na ktorý sa požaduje súhlas³⁷.

---

³⁴ Pozri aj usmernenia pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 k automatizovanému individuálnemu rozhodovaniu a k profilovaniu na účely nariadenia 2016/679 (WP 251), odsek IV.B, s. 20 a ďalej.

³⁵ Podľa článku 49 ods. 1 písm. a) sa pri získavaní výslovného súhlasu požadujú konkrétne informácie o absencii záruk opísaných v článku 46. Pozri aj stanovisko č. 15/2011 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 k vymedzeniu pojmu súhlas (WP 187), s. 19.

³⁶ Vyhlásenie o súhlase musí byť uvedené pod týmto názvom. Formulácie ako „Viem, že...“, nespĺňajú požiadavku zrozumiteľného jazyka.

³⁷ Pozri článok 4 ods. 11 a článok 7 ods. 2 nariadenia GDPR.

Ďalšie osobitné usmernenie k prístupnosti je uvedené v usmerneniach pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 k transparentnosti. Ak sa má súhlas poskytnúť elektronickými prostriedkami, žiadosť musí byť zrozumiteľná a stručná. Rozvrstvené a podrobné informácie môžu byť vhodným spôsobom, ako si splniť dvojitú povinnosť byť presný a úplný na jednej strane a zrozumiteľný na druhej strane.

Prevádzkovateľ musí posúdiť, aký druh klientov poskytuje osobné údaje jeho organizácii. Napríklad v prípade, že cieľová skupina zahŕňa dotknuté osoby, ktoré sú neplnoleté, sa od prevádzkovateľa očakáva, že zabezpečí, aby informácie boli zrozumiteľné pre maloleté osoby³⁸. Po identifikovaní svojich klientov musia prevádzkovatelia určiť, aké informácie by mali poskytnúť a ako následne predložia tieto informácie dotknutým osobám.

Článok 7 ods. 2 sa týka vopred formulovaných písomných vyhlásení o súhlase, čo súvisí aj s inými záležitosťami. Keď sa súhlas vyžaduje ako súčasť (písomnej) zmluvy, žiadosť o súhlas by mala byť jednoznačne odlišiteľná od ostatných otázok. Ak písomná zmluva obsahuje mnoho aspektov, ktoré nesúvisia s otázkou súhlasu s používaním osobných údajov, otázka súhlasu by sa mala riešiť spôsobom, ktorý je jednoznačne odlišiteľný, alebo v osobitnom dokumente. Podobne, ak sa súhlas vyžaduje elektronickými prostriedkami, podľa odôvodnenia 32 žiadosť o súhlas musí byť oddelená a výrazná, nemôže byť jednoducho odsekom medzi podmienkami³⁹. Na prispôsobenie sa malým obrazovkám alebo situáciám s obmedzeným priestorom na informácie sa prípadne môže zväziť použitie rozvrstveného spôsobu predkladania informácií, aby sa predišlo prílišnému narušeniu používateľskej skúsenosti alebo prílišnému zásahu do produktu, pokiaľ ide o jeho dizajn.

Prevádzkovateľ, ktorý sa opiera o súhlas dotknutej osoby, musí ďalej plniť povinnosti týkajúce sa oddelených informácií stanovené v článkoch 13 a 14, aby bola jeho činnosť v súlade s nariadením GDPR. Plnenie informačných povinností a plnenie požiadavky informovaného súhlasu môže v praxi v mnohých prípadoch viesť k integrovanému prístupu. Tento oddiel bol však vypracovaný s vedomím, že platný „informovaný“ súhlas môže existovať, aj keď sa v procese získavania súhlasu neuvedú všetky prvky článku 13 a/alebo článku 14 (tieto body by sa samozrejme mali uviesť na iných miestach, ako je napríklad oznámenie spoločnosti o ochrane súkromia). Pracovná skupina zriadená podľa článku 29 vydala osobitné usmernenia k požiadavke transparentnosti.

(Príklad 12)

Spoločnosť X je prevádzkovateľ, ktorý dostal sťažnosti, že dotknutým osobám nie je jasné, aký je účel použitia údajov, s ktorým sa požaduje ich súhlas. Spoločnosť si potrebuje overiť, či jej informácie v žiadosti o súhlas sú zrozumiteľné pre dotknuté osoby. Spoločnosť X zorganizuje dobrovoľnícke skúšobné panely konkrétnych kategórií svojich zákazníkov a tomuto skúšobnému publiku predloží nové aktualizácie informácií o súhlase predtým, ako ich použije v externej komunikácii. Výber panelu sa riadi zásadou nezávislosti a vykonáva sa na základe štandardov zabezpečujúcich reprezentatívny, objektívny výsledok. Účastníci panela dostanú dotazník a uvedú, ako chápú informácie a ako by ich hodnotili z hľadiska zrozumiteľnosti a relevantnosti.

³⁸ Pokiaľ ide o informácie pochopiteľné pre deti, pozri aj odôvodnenie 58.

³⁹ Pozri aj odôvodnenie 42 a smernicu 93/13/EHS, predovšetkým článok 5 (vypracované zrozumiteľne, a keď existuje pochybnosť, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa) a článok 6 (neplatnosť nekalých podmienok, ďalšia existencia zmluvy bez týchto podmienok, iba ak naďalej dáva zmysel, inak je celá zmluva neplatná).

Prevádzkovateľ pokračuje v testovaní, až kým účastníci panela neuvedú, že informácie sú zrozumiteľné. Spoločnosť X vypracuje správu o skúške a sprístupní ju na budúce použitie. Tento príklad ukazuje spôsob, ako môže spoločnosť X preukázať, že dotknuté osoby dostávali zrozumiteľné informácie predtým, ako poskytli spoločnosti X súhlas so spracúvaním osobných údajov.

(Príklad 13)

Spoločnosť začne so spracúvaním údajov na základe súhlasu. Používa pri tom rozvrstvené oznámenie o ochrane súkromia, ktoré zahŕňa žiadosť o súhlas. Spoločnosť zverejní všetky základné informácie o prevádzkovateľovi a o plánovaných činnostiach spracúvania údajov⁴⁰. Spoločnosť však v prvej informačnej vrstve oznámenia neuvádza, ako sa dá skontaktovať s jej pracovníkom povereným ochranou údajov. Na účely splnenia platného právneho základu v zmysle článku 6 získal tento prevádzkovateľ platný „informovaný“ súhlas aj napriek tomu, že dotknutej osobe neboli oznámené kontaktné údaje pracovníka povereného ochranou údajov (v prvej informačnej vrstve) podľa článku 13 ods. 1 písm. b) alebo článku 14 ods. 1 písm. b) nariadenia GDPR.

3.4. Jednoznačný prejav vôle

Z nariadenia GDPR je zrejmé, že súhlas si vyžaduje vyhlásenie dotknutej osoby alebo jednoznačný potvrdzujúci úkon, čo znamená, že musí byť vždy poskytnutý prostredníctvom aktívneho prejavu vôle alebo vyhlásenia. Musí byť zrejmé, že dotknutá osoba poskytla súhlas s konkrétnym spracúvaním údajov.

V článku 2 písm. h) smernice 95/46/EHS sa súhlas opisuje tak, že znamená „indikáciu jeho prianí, ktorou osoba pracujúca s údajmi prejaví svoj súhlas, aby sa osobné údaje, ktoré sa ho týkajú, spracovali“. Článok 4 ods. 11 nariadenia GDPR vychádza z tohto vymedzenia pojmu vysvetlením, že platný súhlas si vyžaduje jednoznačný prejav vôle prostredníctvom vyhlásenia alebo jednoznačného potvrdzujúceho úkonu v súlade s predchádzajúcim usmernením, ktoré vydala pracovná skupina zriadená podľa článku 29.

„Jednoznačný potvrdzujúci úkon“ znamená, že dotknutá osoba musela na poskytnutie súhlasu na konkrétne spracúvanie údajov vykonať zámerný úkon⁴¹. V odôvodnení 32 je uvedené ďalšie usmernenie k tejto otázke. Súhlas je možné získať prostredníctvom písomného alebo (zaznamenaného) ústneho vyhlásenia, a to aj v elektronickej podobe.

---

⁴⁰ Je potrebné poznamenať, že ak identita prevádzkovateľa alebo účel spracúvania údajov nie je zřejmý z prvej informačnej vrstvy rozvrstveného oznámenia o ochrane súkromia (a tieto informácie sú uvedené v ďalších vrstvách), bude pre prevádzkovateľa ťažké preukázať, že dotknutá osoba poskytla informovaný súhlas, pokiaľ prevádzkovateľ nemôže preukázať, že táto dotknutá osoba mala pred poskytnutím súhlasu prístup k uvedeným informáciám.

⁴¹ Pozri pracovný dokument útvarov Komisie, posúdenie vplyvu, príloha 2, s. 20 a aj s. 105 a 106: „Ako bolo konštatované aj v stanovisku k poskytovaniu súhlasu, ktoré prijala pracovná skupina zriadená podľa článku 29, je zrejme potrebné vysvetliť, že platný súhlas si vyžaduje použitie mechanizmov, ktoré vylučujú pochybnosti o zámere dotknutej osoby poskytnúť súhlas, a zároveň objasniť, že v súvislosti s online prostredím využitie predvolených možností, ktoré musí dotknutá osoba zmeniť, keď chce odmietnuť spracúvanie údajov (súhlas založený na mlčaní), nepredstavuje samo osebe jednoznačný súhlas. *To by poskytlo jednotlivcom viac kontroly nad ich údajmi, ak je spracúvanie údajov založené na ich súhlase. Pokiaľ ide o vplyv na prevádzkovateľov, tento vplyv nebude veľký, keďže sa iba vysvetľujú a lepšie vyjadrujú účinky existujúcej smernice vo vzťahu k podmienkam platného a zmysluplného súhlasu dotknutej osoby.* Predovšetkým keďže pojem „výslovný“ súhlas objasní (nahradením pojmu „jednoznačný“) formu a kvalitu súhlasu a keďže nie je zámerom rozšíriť škálu prípadov a situácií, keď by sa mal (výslovný) súhlas používať ako základ pre spracúvanie údajov, neočakáva sa, že by bol vplyv tohto opatrenia na prevádzkovateľov veľký.“

Zrejme najpresnejším spôsobom, ako splniť kritérium „písomného vyhlásenia“, je zabezpečiť, aby dotknutá osoba napísala prevádzkovateľovi list alebo e-mail, v ktorom vysvetlí, s čím presne súhlasí. To však často nie je reálne. Písomné vyhlásenia môžu existovať v mnohých podobách a rozsahoch, ktoré môžu byť v súlade s nariadením GDPR.

Bez toho, aby bolo dotknuté existujúce (vnútroštátne) zmluvné právo, súhlas sa dá získať prostredníctvom zaznamenaného ústneho vyhlásenia, ale povinne sa musia zaznamenať informácie, ktoré sú dotknutej osobe dostupné pred vyjadrením súhlasu. Podľa nariadenia GDPR je použitie vopred označených políčok vyjadrujúcich súhlas neplatné. Mlčanie alebo nečinnosť zo strany dotknutej osoby ani jednoduché pokračovanie využívania služby sa nemôže pokladať za aktívny prejav vôle.

(Príklad 14)

Pri inštalovaní softvéru žiada aplikácia od dotknutej osoby súhlas na použitie neanonymných správ o poruchách na zlepšenie softvéru. Žiadosť o súhlas dopĺňa rozvrstvené oznámenie o ochrane osobných údajov, v ktorom sa poskytujú potrebné informácie. Aktívnym označením voliteľného políčka s označením „Súhlasím“ môže používateľ platne vykonať „jednoznačný potvrdzujúci úkon“ poskytnutia súhlasu so spracúvaním údajov.

Prevádzkovateľ si takisto musí byť vedomý, že súhlas sa nedá získať prostredníctvom toho istého prejavu vôle ako súhlas so zmlouvou alebo súhlas so všeobecnými podmienkami služby. Paušálny súhlas so všeobecnými podmienkami sa nemôže považovať za jednoznačný potvrdzujúci úkon poskytnutia súhlasu s používaním osobných údajov. Nariadenie GDPR prevádzkovateľom neumožňuje ponúkať vopred označené políčka alebo systémy voľby, ktoré si vyžadujú zásah dotknutej osoby, aby zabránila poskytnutiu súhlasu (napríklad „políčka vyjadrujúce nesúhlas“)⁴².

Ak sa má súhlas na základe požiadavky poskytnúť elektronickými prostriedkami, požiadavka by nemala pôsobiť zbytočne rušivo na používanie služby, pre ktorú sa súhlas poskytuje⁴³. Aktívny potvrdzujúci prejav vôle, ktorým dotknutá osoba vyjadruje súhlas, môže byť nevyhnutný, ak by menej rušivý spôsob viedol k nejednoznačnosti. Preto môže byť potrebné, aby žiadosť o súhlas do istej miery narušila používateľskú skúsenosť, čím sa táto žiadosť zefektívni.

V rámci požiadaviek nariadenia GDPR však majú prevádzkovatelia voľnosť pri vypracovaní postupu získania súhlasu, ktorý vyhovuje ich organizácii. V tejto súvislosti sa fyzické prejavy vôle dajú klasifikovať ako jednoznačný potvrdzujúci úkon v súlade s nariadením GDPR.

Prevádzkovatelia by mali vypracovať mechanizmy získavania súhlasu, ktoré budú zrozumiteľné pre dotknuté osoby. Prevádzkovatelia sa musia vyhnúť nejednoznačnosti a musia zabezpečiť, aby úkon, ktorým sa poskytuje súhlas, bolo možné odlíšiť od iných úkonov. Preto jednoduché pokračovanie v bežnom používaní webového sídla nie je správaním, z ktorého sa dá vyvodiť prejav vôle dotknutej osoby poskytnúť súhlas s navrhovanou operáciou spracúvania údajov.

---

⁴² Pozri článok 7 ods. 2. Pozri aj pracovný dokument č. 02/2013 o získavaní súhlasu s používaním súborov cookie (WP 208), s. 3 – 6.

⁴³ Pozri odôvodnenie 32 nariadenia GDPR.

(Príklad 15)

Posunutie prepínača na obrazovke, pokyn pred inteligentnou kamerou, otočenie smartfónu v smere hodinových ručičiek alebo opísanie osmičky smartfónom, to všetko sú možnosti prejavu súhlasu, keďže sa nimi poskytuje jednoznačná informácia a je zrejme, že príslušný prejav vôle je vyjadrením súhlasu s konkrétnou požiadavkou (napríklad, ak posuniete tento prepínač doľava, súhlasíte s použitím informácie X na účel Y. Zopakujte tento pohyb na potvrdenie). Prevádzkovateľ musí vedieť preukázať, že súhlas získal takýmto spôsobom, a dotknuté osoby musia mať možnosť odvolať svoj súhlas rovnako jednoducho, ako ho poskytli.

(Príklad 16)

Posunutie nadol po obrazovke alebo po webovom sídle nespĺňa požiadavku jednoznačného a potvrdzujúceho úkonu. Upozornenie, že pokračujúce posúvanie po obrazovke bude predstavovať súhlas, môže byť totiž ťažké rozlíšiť a/alebo sa môže prehliadnuť, keď dotknutá osoba rýchlo posúva veľké množstvo textu, a takýto úkon nie je dostatočne jednoznačný.

V digitálnom prostredí mnohé služby potrebujú na svoje fungovanie osobné údaje, preto dotknuté osoby dostávajú každodenne viaceré žiadosti o súhlas, na ktoré je potrebné odpovedať kliknutiami alebo posunmi. To môže viesť k určitému stupňu únavy z klikania: keď sa s mechanizmami poskytovania súhlasu stretávajú príliš často, výstražný účinok týchto mechanizmov sa znižuje.

To vedie k situácii, keď sa otázky o súhlase už nečítajú. To je osobitným rizikom pre dotknuté osoby, keďže súhlas sa spravidla požaduje na úkony, ktoré sú bez ich súhlasu v zásade nezákonné. V rámci nariadenia GDPR sa prevádzkovateľom ukladá povinnosť vypracovať spôsoby riešenia tohto problému.

Často uvádzaným príkladom, ako to urobiť v digitálnom prostredí, je získavanie súhlasu používateľov internetu prostredníctvom ich nastavení prehliadača. Takéto nastavenia by mali byť vytvorené v súlade s podmienkami platného súhlasu v nariadení GDPR, napríklad, že súhlas musí byť podrobný, pokiaľ ide o každý z plánovaných účelov, a že v informáciách, ktoré sa majú poskytnúť, by mal byť uvedený prevádzkovateľ.

V každom prípade sa súhlas musí vždy získať predtým, ako prevádzkovateľ začne so spracúvaním osobných údajov, na ktoré je súhlas potrebný. Pracovná skupina zriadená podľa článku 29 v predchádzajúcich stanoviskách dôsledne zastávala názor, že súhlas by sa mal poskytnúť pred začatím činnosti spracúvania údajov⁴⁴. Hoci v článku 4 ods. 11 nariadenia GDPR nie je výslovne stanovené, že súhlas musí byť poskytnutý pred začatím činnosti spracúvania údajov, táto požiadavka z textu zjavne vyplýva. Úvod článku 6 ods. 1 a slovo „vyjadrila“ v článku 6 ods. 1 písm. a) podporujú tento výklad. Z článku 6 a odôvodnenia 40 logicky vyplýva, že platný právny základ musí existovať pred začatím spracúvania údajov. Súhlas by sa preto mal poskytnúť pred začatím činnosti spracúvania údajov. V zásade môže byť postačujúce požiadať dotknutú osobu o súhlas jedenkrát. Prevádzkovatelia však musia získať nový a konkrétny súhlas, ak sa po získaní pôvodného súhlasu zmenia účely spracúvania údajov alebo ak sa plánuje ďalší účel.

---

⁴⁴ Pracovná skupina zriadená podľa článku 29 dôsledne zastáva tento názor od svojho stanoviska č. 15/2011 k vymedzeniu pojmu súhlas (WP 187), s. 30 a 31.

4. Získanie výslovného súhlasu

Výslovný súhlas sa vyžaduje v určitých situáciách, keď hrozí závažné riziko súvisiace s ochranou údajov, teda keď sa považuje za vhodné zabezpečiť vysokú úroveň individuálnej kontroly nad osobnými údajmi. Podľa nariadenia GDPR výslovný súhlas zohráva úlohu v článku 9 o spracúvaní osobitných kategórií osobných údajov, v ustanoveniach článku 49 o prenosoch údajov do tretích krajín alebo medzinárodných organizácií pri neexistencii primeraných záruk⁴⁵ a v článku 22 o automatizovanom individuálnom rozhodovaní vrátane profilovania⁴⁶.

V nariadení GDPR je stanovené, že „vyhlásenie alebo jednoznačný potvrdzujúci úkon“ sú predpokladom „riadneho“ súhlasu. Keďže požiadavka „riadneho“ súhlasu v nariadení GDPR je už vyšším štandardom v porovnaní s požiadavkou súhlasu v smernici 95/46/EHS, musí sa vyjasniť, aké dodatočné úsilie musí prevádzkovateľ vynaložiť s cieľom získať výslovný súhlas dotknutej osoby v súlade s nariadením GDPR.

Pojem výslovný sa vzťahuje na spôsob, akým dotknutá osoba vyjadrí svoj súhlas. Znamená to, že dotknutá osoba musí poskytnúť výslovné vyhlásenie súhlasu. Jednoznačným spôsobom, ako sa ubezpečiť, že súhlas je výslovný, by bolo výslovne potvrdiť súhlas v písomnom vyhlásení. V prípade potreby by sa mohol prevádzkovateľ ubezpečiť, že písomné vyhlásenie podpísala dotknutá osoba, aby sa tak odstránili všetky možné pochybnosti a predišlo sa prípadnej neexistencii dôkazu v budúcnosti⁴⁷.

Takéto podpísané vyhlásenie však nie je jediný spôsob, ako získať výslovný súhlas, a nedá sa povedať, že v nariadení GDPR sa predpisujú písomné a podpísané vyhlásenia pre všetky situácie, ktoré si vyžadujú platný výslovný súhlas. Napríklad v digitálnom a online prostredí môže mať dotknutá osoba možnosť vydať požadované vyhlásenie vyplnením elektronického formulára, poslaním e-mailu, vložením naskenovaného dokumentu s podpisom dotknutej osoby alebo použitím elektronického podpisu. Použitie ústneho vyhlásenia môže byť teoreticky takisto dostatočne výslovné na získanie platného výslovného súhlasu, pre prevádzkovateľa však môže byť ťažké preukázať, že pri zaznamenávaní vyhlásenia boli splnené všetky podmienky platného výslovného súhlasu.

---

⁴⁵ Podľa článku 49 ods. 1 písm. a) nariadenia GDPR sa výslovným súhlasom môže zrušiť zákaz prenosu údajov do krajín bez primeranej úrovne právnych predpisov o ochrane údajov. Pozrite aj pracovný dokument o spoločnom výklade článku 26 ods. 1 smernice

95/46/EHS z 24. októbra 1995 (WP 114), s. 11, v ktorom pracovná skupina zriadená podľa článku 29 uviedla, že súhlas s prenosmi údajov, ku ktorým dochádza pravidelne alebo sústavne, je neprimeraný.

⁴⁶ Článok 22 nariadenia GDPR obsahuje ustanovenia na ochranu dotknutých osôb pred rozhodovaním založeným výlučne na automatizovanom spracúvaní údajov vrátane profilovania. Rozhodnutia prijímané na tomto základe sú povolené za určitých právnych podmienok. V tomto mechanizme ochrany zohráva kľúčovú úlohu súhlas, keďže z článku 22 ods. 2 písm. c) nariadenia GDPR je zrejmé, že prevádzkovateľ môže pokračovať v automatizovanom rozhodovaní vrátane profilovania, ktoré môže výrazne ovplyvniť jednotlivca, s výslovným súhlasom dotknutej osoby. Pracovná skupina zriadená podľa článku 29 vypracovala k tejto otázke osobitné usmernenia: Usmernenia pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 k automatizovanému individuálnemu rozhodovaniu a k profilovaniu na účely nariadenia 2016/679, 3. október 2017 (WP 251).

⁴⁷ Pozri aj stanovisko č. 15/2011 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 k vymedzeniu pojmu súhlas (WP 187), s. 25.

Organizácia môže získať výslovný súhlas aj telefonickým rozhovorom za predpokladu, že informácie o danej voľbe sú úplné, zrozumiteľné a jednoznačné a že sa od dotknutej osoby požaduje osobitné potvrdenie (napríklad stlačenie tlačidla alebo poskytnutie ústneho potvrdenia).

(Príklad 17) Prevádzkovateľ môže získať výslovný súhlas od návštevníka svojho webového sídla aj ponúknutím stránky na vyjadrenie výslovného súhlasu, ktorá obsahuje okienka na označenie volieb Áno a Nie, za predpokladu, že text jednoznačne vyjadruje súhlas, napríklad „Týmto súhlasím so spracúvaním svojich údajov“, a nie napríklad „Je mi známe, že moje údaje sa budú spracúvať“. Je samozrejmé, že by mali byť splnené aj podmienky informovaného súhlasu, ako aj ďalšie podmienky na získanie platného súhlasu.

(Príklad 18) Klinika plastickej chirurgie chce od pacienta získať výslovný súhlas na presun jeho zdravotného záznamu odborníkovi, od ktorého sa požaduje druhé stanovisko k stavu pacienta. Tento zdravotný záznam tvorí digitálny súbor. Vzhľadom na osobitný charakter príslušných informácií klinika žiada od dotknutej osoby elektronický podpis, aby získala platný výslovný súhlas a bola schopná preukázať, že tento výslovný súhlas získala⁴⁸.

Spôsobom, ako sa ubezpečiť, že výslovný súhlas je platný, môže byť aj overenie v dvoch etapách. Napríklad dotknutá osoba dostane e-mail s oznámením, že prevádzkovateľ má v úmysle spracúvať záznam, ktorý obsahuje zdravotné údaje. Prevádzkovateľ v e-maile vysvetľuje, že žiada súhlas s použitím konkrétneho súboru informácií na konkrétny účel. Ak dotknutá osoba súhlasí s použitím týchto údajov, prevádzkovateľ ju požiada o odpoveď prostredníctvom e-mailu, ktorý bude obsahovať vyhlásenie „Súhlasím“. Po odoslaní tejto odpovede dotknutá osoba dostane overovacie prepojenie, na ktoré musí kliknúť, alebo SMS správu s overovacím kódom na potvrdenie súhlasu.

V článku 9 ods. 2 sa dôvod „potrebné na plnenie zmluvy“ neuznáva ako dôvod na výnimku zo všeobecného zákazu spracúvania osobitných kategórií údajov. Preto by prevádzkovatelia a členské štáty, ktoré riešia túto situáciu, mali preskúmať konkrétne výnimky uvedené v článku 9 ods. 2 písm. b) až j). Ak sa neuplatní žiadna z výnimiek b) až j), jedinou možnou zákonnou výnimkou pre spracúvanie takých údajov zostáva získanie výslovného súhlasu v súlade s podmienkami pre platný súhlas podľa nariadenia GDPR.

(Príklad 19)

Letecká spoločnosť Holiday Airways ponúka službu cestovania s asistenciou pre cestujúcich, ktorí nemôžu cestovať bez asistencie, napríklad v dôsledku zdravotného postihnutia. Zákazníčka si rezervuje let z Amsterdamu do Budapešti a žiada o cestovnú asistenciu, aby mohla nastúpiť na palubu. Spoločnosť Holiday Airways od nej požaduje poskytnutie informácií o zdravotnom stave, aby jej mohla zabezpečiť primerané služby (keďže je mnoho možností, napríklad invalidný vozík k odletovej bráne alebo asistent, ktorý s ňou pocestuje z bodu A do bodu B). Spoločnosť Holiday Airways žiada o výslovný súhlas so spracúvaním zdravotných údajov tejto zákazníčky na účel zabezpečenia požadovanej cestovnej asistencie. Údaje spracúvané na základe súhlasu by mali byť nevyhnutné pre požadovanú službu. Lety do Budapešti okrem toho naďalej zostávajú dostupné aj bez cestovnej asistencie. Je potrebné poznamenať, že vzhľadom na skutočnosť, že uvedené údaje sú nevyhnutné na poskytnutie požadovanej služby, neuplatňuje sa článok 7 ods. 4.

⁴⁸

Tento príklad sa nedotýka nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014 z 23. júla 2014 o elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu.

(Príklad 20)

Úspešná spoločnosť sa špecializuje na výrobu zákazkových ochranných okuliarov pre lyžiarov a snoubordistov, ako aj ďalších typov špeciálnych okuliarov pre outdoorové športy. Myšlienkou je, aby ich ľudia mohli nosiť bez použitia vlastných okuliarov. Spoločnosť prijíma objednávky v centrále a dodáva výrobky z jedného miesta do celej EÚ. Aby mohol tento prevádzkovateľ poskytovať svoje zákazkové výrobky zákazníkovi, ktorí sú krátkozrakí, žiada súhlas s použitím informácií o stave ich zraku. Zákazníci pri zadávaní objednávky online poskytujú potrebné zdravotné údaje, napríklad svoje údaje z lekárskeho predpisu. Bez toho nie je možné zabezpečiť požadované zákazkové okuliare. Spoločnosť ponúka aj sériu ochranných okuliarov so štandardizovanými korekčnými hodnotami. Zákazníci, ktorí nechcú poskytnúť svoje zdravotné údaje, si môžu vybrať štandardné verzie. Preto sa vyžaduje výslovný súhlas podľa článku 9 a tento súhlas sa môže považovať za poskytnutý slobodne.

5. Ďalšie podmienky na získanie platného súhlasu

V nariadení GDPR sú uvedené požiadavky na prevádzkovateľov, aby prijali ďalšie opatrenia, ktorými zabezpečia, že získajú, udržia si a budú schopní preukázať platný súhlas. Tieto ďalšie podmienky platného súhlasu sú stanovené v článku 7 nariadenia GDPR s osobitnými ustanoveniami týkajúcimi sa uchovávania záznamov o súhlase a práva na jednoduché odvolanie súhlasu. Článok 7 sa vzťahuje aj na súhlas uvedený v iných článkoch nariadenia GDPR, napríklad v článkoch 8 a 9. Usmernenie k ďalším požiadavkám na preukázanie platného súhlasu a odvolanie súhlasu je uvedené v ďalšej časti.

5.1. Preukázanie súhlasu

V článku 7 ods. 1 nariadenia GDPR je jednoznačne uvedená jasná povinnosť prevádzkovateľa preukázať súhlas dotknutej osoby. Dôkazné bremeno bude podľa článku 7 ods. 1 spočívať na prevádzkovateľovi.

V odôvodnení 42 sa uvádza: „*Ak je spracúvanie založené na súhlase dotknutej osoby, prevádzkovateľ by mal vedieť preukázať, že dotknutá osoba vyjadrila súhlas so spracúvaním.*“

Prevádzkovatelia majú možnosť vytvoriť metódy na splnenie tohto ustanovenia tak, aby to vyhovovalo ich každodennej prevádzke. Samotná povinnosť preukázať, že prevádzkovateľ získal platný súhlas, by zároveň nemala viesť k nadmernému množstvu dodatočného spracúvania údajov. To znamená, že prevádzkovatelia by mali mať dostatok údajov na preukázanie prepojenia so spracúvaním (preukázanie, že súhlas bol získaný), ale nemali by získavať viac informácií, než je nevyhnutné.

Je úlohou prevádzkovateľa preukázať, že od dotknutej osoby získal platný súhlas. V nariadení GDPR nie je predpísané, ako presne sa to musí urobiť. Prevádzkovateľ musí byť schopný preukázať, že dotknutá osoba v danom prípade poskytla súhlas. Povinnosť preukázať súhlas existuje počas celého trvania príslušnej činnosti spracúvania údajov. Po skončení činnosti spracúvania údajov by sa dôkaz o súhlase nemal uchovávať dlhšie, než je úplne nevyhnutné na splnenie zákonnej povinnosti alebo na preukázanie, uplatňovanie alebo obhajovanie právnych nárokov podľa článku 17 ods. 3 písm. b) a e).

Prevádzkovateľ môže napríklad uchovávať záznam o získaných vyhláseniach o súhlase, aby mohol preukázať, ako a kedy bol súhlas získaný, a preukázateľné musia byť informácie poskytnuté

dotknutej osobe v danom čase. Prevádzkovateľ musí byť schopný preukázať, že dotknutá osoba bola informovaná a že pracovný postup prevádzkovateľa spĺňa všetky relevantné kritériá pre platný súhlas. Dôvodom tejto povinnosti v nariadení GDPR je, že prevádzkovateľ musí byť zodpovedný, pokiaľ ide o získavanie platného súhlasu od dotknutých osôb a mechanizmy poskytovania súhlasu, ktoré zaviedol. Napríklad v digitálnom prostredí by si prevádzkovateľ mohol uchovať informácie o relácii, počas ktorej bol súhlas vyjadrený, spolu s dokumentáciou týkajúcou sa priebehu poskytnutia súhlasu v čase relácie a kópiou informácií, ktoré boli v tom čase predložené dotknutej osobe. Samotné odvolanie sa na správnu konfiguráciu príslušného webového sídla by nebolo postačujúce.

(Príklad 21) Nemocnica pripravuje vedecký výskumný program nazvaný projekt X, pre ktorý sú potrebné zubné záznamy skutočných pacientov. Účastníkov získavajú prostredníctvom telefonických hovorov s pacientmi, ktorí dobrovoľne súhlasili so zaradením do zoznamu kandidátov, ktorých môžu osloviť na tento účel. Prevádzkovateľ sa snaží získať od dotknutých osôb výslovný súhlas s použitím ich zubných záznamov. Súhlas sa získa počas telefonického hovoru zaznamenaním ústneho vyhlásenia dotknutej osoby, v ktorom potvrdí, že súhlasí s použitím svojich údajov na účely projektu X.

V nariadení GDPR nie je stanovený žiadny konkrétny časový limit, ako dlho súhlas potrvá. Dĺžka trvania súhlasu bude závisieť od kontextu, rozsahu pôvodného súhlasu a očakávaní dotknutej osoby. Ak sa operácie spracúvania údajov výrazne zmenia alebo vyvinú, potom už pôvodný súhlas nie je platný. V takom prípade je potrebné získať nový súhlas.

Pracovná skupina zriadená podľa článku 29 odporúča ako najlepší postup, aby sa súhlas v primeraných intervaloch obnovoval. Poskytnutie všetkých informácií opäť pomáha zabezpečiť, aby dotknutá osoba bola naďalej dobre informovaná o tom, ako sa jej údaje používajú a ako sa uplatňujú jej práva⁴⁹.

5.2. Odvolanie súhlasu

Odvolanie súhlasu má v nariadení GDPR významné miesto. Ustanovenia a odôvodnenia týkajúce sa odvolania súhlasu v nariadení GDPR sa dajú považovať za kodifikáciu existujúceho výkladu tejto otázky v stanoviskách pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29⁵⁰.

V článku 7 ods. 3 nariadenia GDPR je stanovené, že prevádzkovateľ musí zabezpečiť, aby dotknutá osoba mala možnosť odvolať svoj súhlas tak jednoducho, ako ho poskytla, a to kedykoľvek. V nariadení GDPR nie je určené, že poskytovanie a odvolávanie súhlasu sa musí vždy vykonávať tým istým úkonom.

Keď sa však súhlas získa elektronickými prostriedkami jediným kliknutím myšou, posunom alebo stlačením klávesu, dotknuté osoby musia mať v praxi možnosť odvolať svoj súhlas rovnako

⁴⁹ Pozri usmernenia pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 k transparentnosti. [Citácia sa dokončí, keď bude k dispozícii.]

⁵⁰ Pracovná skupina zriadená podľa článku 29 sa venovala tejto téme vo svojom stanovisku k súhlasu [pozri stanovisko č. 15/2011 k vymedzeniu pojmu súhlas (WP 187), s. 9, 13, 20, 27, 32 a 33] a okrem iného aj vo svojom stanovisku k používaniu lokalizačných údajov [pozri stanovisko č. 5/2005 k používaniu lokalizačných údajov s cieľom poskytovať služby s pridanou hodnotou (WP 115), s. 7].

jednoducho. Keď sa súhlas získa prostredníctvom používateľského rozhrania pre konkrétnu službu [napríklad cez webové sídlo, aplikáciu, prihlasovací účet, rozhranie zariadenia internetu vecí (IoT) alebo e-mail], niet pochyb, že dotknutá osoba musí mať možnosť odvolať svoj súhlas cez rovnaké elektronické rozhranie, keďže prechod na iné rozhranie výlučne z dôvodu odvolania súhlasu by si vyžadoval neprimerané úsilie. Dotknutá osoba by navyše mala mať možnosť odvolať svoj súhlas bez nepriaznivých následkov. To okrem iného znamená, že prevádzkovateľ musí zabezpečiť, aby bolo možné odvolať súhlas bezplatne a bez zníženia úrovne služieb⁵¹.

(Príklad 22) Hudobný festival predáva vstupenky prostredníctvom online predajcu vstupeniek. Pri každom online predaji vstupenky sa požaduje súhlas s cieľom využívať kontaktné údaje na marketingové účely. Na vyjadrenie súhlasu na tento účel môžu zákazníci zvoliť možnosť Nie alebo Áno. Prevádzkovateľ informuje zákazníkov, že majú možnosť odvolať svoj súhlas. Urobiť to môžu tak, že sa obrátia na bezplatnú telefonickú službu v pracovných dňoch od 8:00 do 17:00. Prevádzkovateľ v tomto prípade nekoná v súlade s článkom 7 ods. 3 nariadenia GDPR. Odvolanie súhlasu si v tomto prípade vyžaduje telefonický hovor počas pracovných hodín, čo je zaťažujúcejšie než jedno kliknutie myšou potrebné na poskytnutie súhlasu prostredníctvom online predajcu vstupeniek, ktorý je otvorený 24 hodín denne, 7 dní v týždni.

Požiadavka jednoduchého odvolania súhlasu je v nariadení GDPR opísaná ako nevyhnutný aspekt platného súhlasu. Ak právo odvolať súhlas nespĺňa požiadavky stanovené v nariadení GDPR, ani prevádzkovateľov mechanismus poskytovania súhlasu nie je v súlade s nariadením GDPR. Ako je uvedené v oddiele 3.1 o podmienke informovaného súhlasu, podľa článku 7 ods. 3 nariadenia GDPR prevádzkovateľ musí informovať dotknutú osobu o práve na odvolanie súhlasu pred skutočným poskytnutím súhlasu. Prevádzkovateľ musí okrem toho v rámci povinnosti transparentnosti informovať dotknutú osobu o spôsobe, akým si môže uplatniť práva⁵².

Všeobecným pravidlom je, že ak sa súhlas odvolá, všetky operácie spracúvania údajov, ktoré boli založené na súhlase a boli vykonávané pred odvolaním súhlasu a v súlade s nariadením GDPR, zostávajú zákonné, prevádzkovateľ však musí zastaviť danú činnosť spracúvania údajov. Ak neexistuje žiadny iný právny základ odôvodňujúci spracúvanie údajov (napríklad ďalšie uchovávanie), prevádzkovateľ by mal údaje vymazať⁵³.

Ako už v týchto usmerneniach bolo uvedené, je veľmi dôležité, aby prevádzkovatelia pred začatím získavania údajov posúdili účely, na ktoré sa údaje skutočne spracúvajú, a zákonné dôvody, na ktorých je to založené. Spoločnosti často potrebujú osobné údaje na viaceré účely a spracúvanie údajov je založené na viacerých právnych základoch, napríklad údaje zákazníkov môžu byť založené na zmluve a súhlase. Odvolanie súhlasu teda neznamená, že prevádzkovateľ musí vymazať údaje, ktoré sa spracúvajú na účel založený na plnení zmluvy s dotknutou osobou.

---

⁵¹ Pozri aj stanovisko č. 4/2010 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 k Európskemu kódexu správania Európskej federácie priameho a interaktívneho marketingu (FEDMA) pre používanie osobných údajov v priamom marketingu (WP 174) a stanovisko k používaniu lokalizačných údajov s cieľom poskytovať služby s pridanou hodnotou (WP 115).

⁵² V odôvodnení 39 nariadenia GDPR, ktoré sa vzťahuje na články 13 a 14 toho nariadenia, sa uvádza, že „fyzické osoby by mali byť upozornené na riziká, pravidlá, záruky a práva pri spracúvaní osobných údajov, ako aj na to, ako uplatňovať svoje práva pri takomto spracúvaní“.

⁵³ Pozri článok 17 ods. 1 písm. b) a článok 17 ods. 3 nariadenia GDPR.

Prevádzkovatelia by preto mali mať od začiatku ujasnené, aký účel sa vzťahuje na jednotlivé prvky údajov a o aký právny základ sa opiera.

Prevádzkovatelia majú povinnosť po odvolaní súhlasu vymazať údaje, ktoré sa spracúvali na základe súhlasu, za predpokladu, že neexistuje žiadny iný účel odôvodňujúci uchovávanie údajov⁵⁴. Okrem tejto situácie, na ktorú sa vzťahuje článok 17 ods. 1 písm. b), konkrétna dotknutá osoba môže požiadať o vymazanie iných údajov, ktoré sa jej týkajú a ktoré sa spracúvajú na inom právnom základe, napríklad na základe článku 6 ods. 1 písm. b)⁵⁵. Prevádzkovatelia sú povinní posúdiť, či je pokračujúce spracúvanie príslušných údajov primerané, a to aj v prípade, že dotknutá osoba nepožiada o vymazanie údajov⁵⁶.

V prípadoch, keď dotknutá osoba odvolá svoj súhlas a prevádzkovateľ chce pokračovať v spracúvaní osobných údajov na inom právnom základe, nemôže bez upozornenia prejsť od súhlasu (ktorý bol odvolaný) k tomuto inému právnomu základu. Každá zmena právneho základu na spracúvanie údajov sa musí oznámiť dotknutej osobe v súlade s požiadavkami na informácie v článkoch 13 a 14 a podľa všeobecnej zásady transparentnosti.

6. Vzájomný vzťah medzi súhlasom a inými zákonnými dôvodmi v článku 6 nariadenia GDPR

V článku 6 sú stanovené podmienky zákonného spracúvania osobných údajov a je tam opísaných šesť právnych základov, o ktoré sa môže prevádzkovateľ opierať. Uplatnenie jedného z týchto šiestich základov musí byť stanovené pred začatím činnosti spracúvania údajov a vo vzťahu ku konkrétnemu účelu⁵⁷.

Je dôležité tu poznamenať, že ak sa prevádzkovateľ rozhodne založiť na súhlase ktorúkoľvek časť spracúvania, musí byť pripravený rešpektovať príslušnú voľbu, a ak jednotlivec odvolá svoj súhlas, musí zastaviť danú časť spracúvania. Poslať správu, že údaje sa budú spracúvať na základe súhlasu, hoci v skutočnosti sa spracovanie opiera o niektorý iný právny základ, by bolo absolútne nepoctivé voči jednotlivcom.

Inými slovami, prevádzkovateľ nemôže vymeniť súhlas za iné právne základy. Napríklad nie je povolené späťne využiť na odôvodnenie spracúvania údajov základ oprávneného záujmu, ak sa vyskytnú problémy s platnosťou súhlasu. Vzhľadom na požiadavku zverejniť právny základ, o ktorý sa prevádzkovateľ opiera, v čase získavania osobných údajov sa prevádzkovateľ musí ešte pred začiatkom získavania týchto údajov rozhodnúť, ktorý právny základ je vhodný.

---

⁵⁴ V takom prípade musí mať iný účel odôvodňujúci spracúvanie údajov svoj vlastný osobitný právny základ. To neznamená, že prevádzkovateľ môže vymeniť súhlas za iný právny základ, pozri oddiel 6.

⁵⁵ Pozri článok 17 vrátane výnimiek, ktoré sa môžu uplatniť, a odôvodnenie 65 nariadenia GDPR.

⁵⁶ Pozri aj článok 5 ods. 1 písm. e) nariadenia GDPR.

⁵⁷ Podľa článku 13 ods. 1 písm. c) a/alebo článku 14 ods. 1 písm. c) o tom musí prevádzkovateľ informovať dotknutú osobu.

7. Osobitné oblasti záujmu v nariadení GDPR

7.1. Deti (článok 8)

V porovnaní s existujúcou smernicou sa v nariadení GDPR vytvára doplňujúca vrstva ochrany v prípadoch, keď sa spracúvajú osobné údaje zraniteľných fyzických osôb, najmä detí. V článku 8 sa zavádzajú dodatočné povinnosti na zabezpečenie zvýšenej úrovne ochrany údajov detí vo vzťahu k službám informačnej spoločnosti. Dôvody posilnenej ochrany sú uvedené v odôvodnení 38: „[...] si môžu byť v menšej miere vedomé riziká, dôsledkov a dotknutých záruk a svojich práv súvisiacich so spracúvaním osobných údajov [...]“. V odôvodnení 38 sa ďalej uvádza, že „Takáto osobitná ochrana by sa mala vzťahovať najmä na využívanie osobných údajov detí na účely marketingu alebo vytvorenia osobného alebo používateľského profilu a získavanie osobných údajov o deťoch pri používaní služieb poskytovaných priamo deťom“. Slovo „najmä“ znamená, že osobitná ochrana nie je obmedzená na marketing alebo profilovanie, ale zahŕňa širšie „získavanie osobných údajov o deťoch“.

V článku 8 ods. 1 sa uvádza, že ak sa uplatňuje súhlas, v súvislosti s ponukou služieb informačnej spoločnosti adresovanou priamo deťom je spracúvanie osobných údajov dieťa zákonné, len ak má dieťa aspoň 16 rokov. Ak má dieťa menej než 16 rokov, takéto spracúvanie je zákonné iba za podmienky a v rozsahu, v akom takýto súhlas vyjadril alebo schválil nositeľ rodičovských práv a povinností⁵⁸. Pokiaľ ide o vekovú hranicu platného súhlasu, nariadením GDPR sa poskytuje flexibilita a členské štáty môžu právnym predpisom stanoviť nižšiu vekovú hranicu za predpokladu, že takáto nižšia veková hranica nie je nižšia než 13 rokov.

Ako je uvedené v oddiele 3.1 o informovanom súhlase, informácie musia byť zrozumiteľné pre cieľovú skupinu oslovenú prevádzkovateľom, pričom osobitná pozornosť sa venuje postaveniu detí. S cieľom získať „informovaný súhlas“ od dieťaťa musí prevádzkovateľ jazykom jasným a jednoduchým pre dieťa vysvetliť, ako zamýšľa spracúvať údaje, ktoré získa⁵⁹. Ak by mal súhlas poskytnúť rodič, môže sa požadovať súbor informácií, ktoré umožnia dospelým ľuďom prijať informované rozhodnutie.

Z predchádzajúceho textu je zrejmé, že článok 8 sa uplatní, iba ak sú splnené tieto podmienky:

- Spracúvanie údajov súvisí s ponukou služieb informačnej spoločnosti adresovanou priamo dieťaťu.^{60, 61}
- Spracúvanie údajov je založené na súhlase.

⁵⁸ Bez toho, aby bola dotknutá možnosť práva členského štátu odchýliť sa od danej vekovej hranice, pozri článok 8 ods. 1. V odôvodnení 58 nariadenia GDPR sa táto povinnosť opätovne potvrdzuje tvrdením, že prevádzkovateľ by sa mal v prípade potreby ubezpečiť, že poskytovaná informácia je zrozumiteľná pre deti.

⁶⁰ Podľa článku 4 ods. 25 nariadenia GDPR služba informačnej spoločnosti je služba vymedzená v článku 1 ods. 1 písm. b) smernice 2015/1535: „b) „služba“ je každá služba poskytovaná informačnou spoločnosťou, to jest každá služba, ktorá sa bežne poskytuje za odmenu, na diaľku, elektronickým spôsobom a na základe individuálnej žiadosti prijemcu služieb. Na účely tohto pojmu: i) „na diaľku“ znamená, že služba sa poskytuje bez toho, aby pri tom boli obe strany súčasne prítomné; ii) „elektronickým spôsobom“ znamená, že služba sa z miesta pôvodu odošle a na mieste určenia prijíma prostredníctvom elektronického zariadenia, určeného na spracovávanie (vrátane digitálneho komprimovania) a uskladňovanie údajov a je úplne vysielaná, prenášaná a prijímaná po drôte, prostredníctvom rádiových vln, optickým spôsobom, alebo inými elektromagnetickými prostriedkami; iii) „na základe individuálnej žiadosti prijemcu služieb“ znamená, že služba sa poskytuje prostredníctvom prenosu údajov na individuálnu žiadosť.“ Indikatívny zoznam služieb, na ktoré sa nevzťahuje tento pojem, je uvedený v prílohe I k uvedenej smernici. Pozri aj odôvodnenie 18 smernice 2000/31/EÚ.

⁶¹ Podľa Dohovoru OSN o právach dieťaťa, článku 1, “[...] dieťa je každá ľudská bytosť mladšia ako osemnásť rokov, pokiaľ podľa právneho poriadku, ktorý sa na dieťa vzťahuje, nie je plnoletosť dosiahnutá skôr”, pozri rezolúciu Valného zhromaždenia OSN 44/25 z 20. novembra 1989 (Dohovor o právach dieťaťa).

7.1.1. Služba informačnej spoločnosti

Na určenie rozsahu pôsobnosti pojmu „služba informačnej spoločnosti“ v nariadení GDPR sa v článku 4 ods. 25 nariadenia GDPR uvádza odkaz na smernicu 2015/1535.

Pri posudzovaní rozsahu tohto vymedzenia pojmu sa pracovná skupina zriadená podľa článku 29 odvoláva aj na judikatúru Súdneho dvora⁶². Súdny dvor uviedol, že služby informačnej spoločnosti zahŕňajú zmluvy a ďalšie služby, ktoré sa uzatvárajú alebo prenášajú online. Ak má služba dve hospodársky nezávislé zložky, z ktorých jedna je online zložka, napríklad ponuka a prijatie ponuky v súvislosti s uzavretím zmluvy alebo informácie týkajúce sa výrobkov alebo služieb vrátane marketingových činností, táto zložka je vymedzená ako služba informačnej spoločnosti, pričom na druhú zložku, ktorá predstavuje fyzické dodávanie alebo distribúciu tovaru, sa pojem služby informačnej spoločnosti nevzťahuje. Online dodávka služby patrí do rozsahu pôsobnosti pojmu služba informačnej spoločnosti v článku 8 nariadenia GDPR.

7.1.2. Ponúkané priamo dieťaťu

Zahrnutie slovného spojenia „ponúkané priamo dieťaťu“ naznačuje, že článok 8 sa má uplatňovať iba na určité, nie všetky služby informačnej spoločnosti. V tejto súvislosti, ak poskytovateľ služby informačnej spoločnosti potenciálnym používateľom vysvetlí, že svoju službu ponúka iba osobám vo veku 18 rokov alebo starším a nespochybní to iný dôkaz (napríklad obsah stránky alebo marketingové plány), služba sa nebude považovať za „ponúkanú priamo dieťaťu“ a článok 8 sa nebude uplatňovať.

7.1.3. Vek

V nariadení GDPR sa uvádza, že „Členské štáty môžu právnym predpisom stanoviť na tieto účely nižšiu vekovú hranicu za predpokladu, že takáto nižšia veková hranica nie je menej než 13 rokov“. Prevádzkovateľ si musí byť vedomý týchto rozdielov vo vnútroštátnych právnych predpisoch a zohľadňovať cieľovú skupinu svojich služieb. Predovšetkým je potrebné poznamenať, že prevádzkovateľ poskytujúci cezhraničnú službu sa nemôže vždy opierať iba o dodržiavanie práva členského štátu, v ktorom má hlavné miesto podnikania, ale môže mať povinnosť plniť príslušné vnútroštátne právne predpisy každého členského štátu, v ktorom ponúka služby informačnej spoločnosti. Závisí to od toho, či si členský štát zvolí za referenčný bod v rámci svojho vnútroštátneho práva hlavné miesto podnikania prevádzkovateľa alebo miesto pobytu dotknutej osoby. Pri tejto voľbe musia členské štáty v prvom rade zohľadňovať najlepší záujem dieťaťa. Pracovná skupina odporúča členským štátom, aby v tejto otázke hľadali harmonizované riešenie.

Pri poskytovaní služieb informačnej spoločnosti deťom na základe súhlasu sa od prevádzkovateľov bude očakávať, že vynaložia primerané úsilie na overenie, či používateľ dosiahol vek, od ktorého môže poskytovať digitálny súhlas, a tieto opatrenia by mali byť úmerné povahe a rizikám činnosti spracúvania údajov.

---

⁶² Pozri Súdny dvor, 2. decembra 2010, vec C-108/09, (Ker-Optika), body 22 a 28. V súvislosti so „zmiešanými službami“ sa pracovná skupina zriadená podľa článku 29 odvoláva aj na vec C-434/15 (Asociación Profesional Elite Taxi/Uber Systems Spain SL), bod 40, v ktorom sa uvádza, že služba informačnej spoločnosti tvoriaca neoddeliteľnú súčasť celkovej služby, ktorej hlavným prvkom nie je služba informačnej spoločnosti (v tejto veci dopravná služba), nemôže byť kvalifikovaná ako „služba informačnej spoločnosti“.

Ak používateľ vyhlási, že dosiahol vek, od ktorého môže poskytovať digitálny súhlas, prevádzkovateľ potom môže vykonať príslušné kontroly na overenie, či je toto vyhlásenie pravdivé. Aj keď potreba vynaložiť primerané úsilie na overenie veku nie je v nariadení GDPR výslovne uvedená, implicitne sa vyžaduje, keďže ak dieťa poskytne súhlas, keď ešte nedosiahlo vek, od ktorého môže poskytnúť platný digitálny súhlas vo svojom mene, spracúvanie údajov to urobí neplatným.

Ak používateľ vyhlási, že nedosiahol vek, od ktorého môže poskytovať digitálny súhlas, prevádzkovateľ môže uznať toto vyhlásenie bez ďalších kontrol, ale bude musieť získať povolenie rodičov a overiť, či osoba, ktorá poskytuje súhlas, je nositeľom rodičovských práv a povinností.

Overovanie veku by nemalo viesť k nadmernému spracúvaniu údajov. Súčasťou zvoleného mechanizmu overovania veku dotknutej osoby by malo byť posudzovanie rizika navrhovaného spracúvania údajov. V niektorých menej rizikových situáciách môže byť vhodné požadovať od nového objednávateľa služby, aby uviedol rok svojho narodenia alebo aby vyplnil formulár, v ktorom vyhlási, že (nie) je maloletá osoba⁶³. Ak vzniknú pochybnosti, prevádzkovateľ by mal preskúmať svoje mechanizmy overovania veku v danom prípade a zvážiť, či sú potrebné iné kontroly⁶⁴.

7.1.4. Súhlas dieťaťa a rodičovské práva a povinnosti

Pokiaľ ide o povolenie nositeľa rodičovských práv a povinností, v nariadení GDPR sa neuvádzajú praktické spôsoby, ako získať súhlas rodiča alebo určiť, že niekto je oprávnený vykonať tento úkon⁶⁵. Pracovná skupina zriadená podľa článku 29 preto odporúča prijatie primeraného prístupu v súlade článkom 8 ods. 2 nariadenia GDPR a článkom 5 ods. 1 písm. c) nariadenia GDPR (minimalizácia údajov). Primeraným prístupom môže byť zamerať sa na získanie obmedzeného množstva informácií, ako sú kontaktné údaje rodiča alebo poručníka.

Čo je primerané na overenie, či má používateľ dostatočný vek na poskytnutie svojho vlastného súhlasu, a na overenie, či osoba poskytujúca súhlas v mene dieťaťa je nositeľom rodičovských práv a povinností, môže závisieť od rizík súvisiacich so spracúvaním údajov, ako aj od dostupných technológií. V prípadoch s nízkym rizikom môže byť postačujúce overenie rodičovských práv a povinností prostredníctvom e-mailu. Naopak, v prípadoch s vysokým rizikom môže byť vhodné požiadať o viac dôkazov, aby si prevádzkovateľ mohol overiť a uchovať informácie podľa článku 7 ods. 1 nariadenia GDPR⁶⁶. Služby overovania poskytované dôveryhodnou treťou stranou môžu ponúkať riešenia minimalizujúce množstvo osobných údajov, ktoré musí spracúvať samotný prevádzkovateľ.

---

⁶³ Aj keď to nemusí byť vo všetkých prípadoch úplne spoľahlivé riešenie, je to príklad, ako plniť toto ustanovenie.

⁶⁴ Pozri stanovisko č. 5/2009 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 k službám sociálnych sietí (WP 163).

⁶⁵ Pracovná skupina zriadená podľa článku 29 poznamenáva, že nositeľom rodičovských práv a povinností nie vždy je biologický rodič dieťaťa a že nositeľom rodičovských práv a povinností môžu byť viaceré strany, ku ktorým môžu patriť právnické aj fyzické osoby.

⁶⁶ Napríklad by rodiča alebo poručníka mohol požiadať, aby mu bankovým prevodom zaplatil sumu 0,01 EUR, spolu so stručným potvrdením v príslušnom riadku transakcie, že vlastník bankového účtu je nositeľom rodičovských práv a povinností voči používateľovi. V prípade potreby by sa mali zabezpečiť alternatívne metódy overovania, aby sa predišlo nevhodnému diskriminačnému zaobchádzaniu s osobami, ktoré nemajú bankový účet.

(Príklad 23) Online herná platforma sa chce ubezpečiť, že nepľnoletí zákazníci si objednávajú jej služby len so súhlasom svojich rodičov alebo poručníkov. Prevádzkovateľ vykonáva tieto kroky:

Krok 1: Požiada používateľa, aby uviedol, či má menej alebo viac než 16 rokov (alebo alternatívny vek, od ktorého sa môže poskytovať digitálny súhlas).

Ak používateľ uvedie, že má menej rokov, než je tento vek:

Krok 2: Služba informuje dieťa, že predtým, ako sa mu poskytne služba, musí jeho rodič alebo poručník poskytnúť súhlas alebo schváliť spracúvanie údajov. Od používateľa sa požaduje, aby uviedol e-mailovú adresu rodiča alebo poručníka.

Krok 3: Služba kontaktuje rodiča alebo poručníka a prostredníctvom e-mailu získa súhlas na spracúvanie údajov a potom podnikne primerané kroky na potvrdenie, že dospelý človek je nositeľom rodičovských práv a povinností.

Krok 4: V prípade sťažností platforma vykoná doplňujúce kroky na overenie veku objednávateľa.

Ak platforma splnila ostatné požiadavky na poskytnutie súhlasu, môže splniť dodatočné kritériá podľa článku 8 nariadenia GDPR vykonaním uvedených krokov.

Tento príklad ukazuje, že prevádzkovateľ môže sám preukázať, že vynaložil primerané úsilie na zabezpečenie získania platného súhlasu v súvislosti so službami poskytovanými deťom. V článku 8 ods. 2 sa osobitne dodáva, že „Prevádzkovateľ vynaloží primerané úsilie, aby si v takýchto prípadoch overil, že nositeľ rodičovských práv a povinností vyjadril súhlas alebo ho schválil, pričom zohľadní dostupnú technológiu.“

Je na prevádzkovateľovi, aby určil, aké opatrenia sú v konkrétnom prípade primerané. Všeobecným pravidlom je, že prevádzkovatelia by sa mali vyhnúť riešeniam na overovanie, ktoré samy osebe vedú k nadmernému získavaniu osobných údajov.

Pracovná skupina zriadená podľa článku 29 uznáva, že môžu existovať prípady, keď je overovanie zložité (napríklad, keď deti poskytujúce svoj súhlas ešte nemajú vytvorenú „stopu identity“ alebo keď nie je jednoduché skontrolovať rodičovské práva a povinnosti). To je možné zohľadniť pri rozhodovaní, aké úsilie je opodstatnené, ale od prevádzkovateľov sa bude očakávať, že svoje postupy a dostupné technológie budú priebežne preskúmať.

S ohľadom na samostatnosť dotknutej osoby vo vzťahu k poskytovaniu súhlasu so spracúvaním jej osobných údajov a k jej kontrole nad spracúvaním údajov sa súhlas nositeľa rodičovských práv a povinností so spracúvaním osobných údajov dieťaťa alebo schválenie takého súhlasu nositeľom rodičovských práv a povinností môže potvrdiť, zmeniť alebo odvolať, keď dotknutá osoba dosiahne vek, od ktorého môže poskytnúť digitálny súhlas.

V praxi to znamená, že ak dieťa nepodnikne žiadne kroky, súhlas poskytnutý nositeľom rodičovských práv a povinností so spracúvaním osobných údajov alebo schválenie takého súhlasu nositeľom rodičovských práv a povinností predtým, ako dieťa dosiahne prijateľný vek na poskytovanie digitálneho súhlasu, zostane platným základom pre spracúvanie údajov.

Po dosiahnutí prijateľného veku, od ktorého môže poskytnúť digitálny súhlas, bude mať dieťa možnosť samo odvolať súhlas v súlade s článkom 7 ods. 3. Podľa zásad spravodlivosti a zodpovednosti musí prevádzkovateľ dieťa o tejto možnosti informovať⁶⁷.

---

⁶⁷ Dotknuté osoby by mali byť oboznámené aj s právom na zabudnutie, stanoveným v článku 17, ktoré je osobitne relevantné v prípade súhlasu poskytnutého v čase, keď je dotknutá osoba ešte dieťaťom, pozri odôvodnenie 63.

Je dôležité zdôrazniť, že podľa odôvodnenia 38 sa súhlas rodiča alebo poručníka nevyžaduje v prípade preventívnych alebo poradenských služieb ponúkaných priamo dieťaťu. Napríklad poskytovanie služieb ochrany dieťaťa, ktoré sa ponúkajú dieťaťu prostredníctvom služby online konverzácie, si nevyžaduje predchádzajúce povolenie rodiča.

Napokon sa v nariadení GDPR uvádza, že pravidlami týkajúcimi sa požiadaviek na povolenie rodiča vo vzťahu k maloletej osobe nie je dotknuté „všeobecné zmluvné právo členských štátov, napríklad pravidlá platnosti, uzatvárania alebo účinkov zmluvy vo vzťahu k dieťaťu“. Preto sú požiadavky na platný súhlas s používaním údajov o deťoch súčasťou právneho rámca, ktorý sa musí považovať za oddelený od vnútroštátneho zmluvného práva. V tomto usmerňujúcom dokumente sa preto nerieši otázka, či je zákonné uzatváranie online zmlúv maloletou osobou. Oba právne režimy sa môžu uplatňovať súbežne a rozsah pôsobnosti nariadenia GDPR nazhŕňa harmonizáciu vnútroštátnych ustanovení zmluvného práva.

7.2. Vedecký výskum

Vymedzenie účelov vedeckého výskumu má zásadné dôsledky pre rozsah činností spracúvania údajov, ktoré môže prevádzkovateľ vykonávať. Pojem „vedecký výskum“ nie je v nariadení GDPR vymedzený. V odôvodnení 159 sa uvádza: „(...) Na účely tohto nariadenia by sa spracúvanie osobných údajov na účely vedeckého výskumu malo vykladať široko (...)“, pracovná skupina zriadená podľa článku 29 sa však domnieva, že tento pojem by nemal presahovať svoj bežný význam, a domnieva sa, že „vedecký výskum“ v tomto kontexte znamená prípravu výskumného projektu podľa príslušných odvetvových metodických a etických noriem v súlade s osvedčeným postupom.

Ak je súhlas právnym základom pre vykonávanie výskumu podľa nariadenia GDPR, tento súhlas s použitím osobných údajov by sa mal odlišiť od iných požiadaviek na poskytnutie súhlasu, ktoré slúžia ako etická norma alebo procesná povinnosť. Príklad takej procesnej povinnosti, keď spracúvanie údajov nie je založené na súhlase, ale na inom právnom základe, je uvedený v nariadení o klinickom skúšaní liekov. V kontexte právnych predpisov o ochrane údajov by sa uvedená forma súhlasu mohla považovať za dodatočné ochranné opatrenie⁶⁸. Nariadením GDPR sa zároveň neobmedzuje uplatňovanie článku 6 na samotný súhlas, pokiaľ ide o spracúvanie údajov na účely výskumu. Pokiaľ platia primerané záruky, ako sú požiadavky podľa článku 89 ods. 1, a spracúvanie údajov je spravodlivé, zákonné, transparentné a v súlade s normami na minimalizáciu údajov a s individuálnymi právami, k dispozícii môžu byť iné právne základy, ako je článok 6 ods. 1 písm. e) alebo f)⁶⁹. Platí to aj pre osobitné kategórie údajov podľa obmedzenia v článku 9 ods. 2 písm. j)⁷⁰.

Odôvodnenie 33 zrejme prináša určitú flexibilitu, pokiaľ ide o špecifikáciu a podrobnosť údajov pre poskytnutie súhlasu v kontexte vedeckého výskumu. V odôvodnení 33 sa uvádza: „Často nie je

⁶⁸ Pozri aj odôvodnenie 161 nariadenia GDPR.

⁶⁹ Článok 6 ods. 1 písm. c) sa môže uplatniť aj na časti operácie spracúvania údajov osobitne vyžadované zákonom, ako je napríklad získavanie spoľahlivých a rozsiahlych údajov podľa protokolu schváleného členským štátom podľa nariadenia o klinickom skúšaní liekov.

⁷⁰ Osobitné skúšanie liekov sa môže vykonávať na základe práva EÚ alebo vnútroštátneho práva podľa článku 9 ods. 2 písm. i).

možné v čase získavania údajov úplne určiť účel spracúvania osobných údajov na účely vedeckého výskumu. *Preto by sa dotknutým osobám malo umožniť udeliť svoj súhlas pre určité oblasti vedeckého výskumu, pokiaľ sú dodržané uznávané etické normy vedeckého výskumu.* Dotknuté osoby by mali mať možnosť udeliť svoj súhlas iba na určité oblasti výskumu alebo časti výskumných projektov v rozsahu, ktorý umožňuje zamýšľaný účel.“

Po prvé je potrebné poznamenať, že odôvodnením 33 sa neruší platnosť povinností týkajúcich sa požiadavky, aby bol súhlas konkrétny. To v zásade znamená, že projekty vedeckého výskumu môžu zahŕňať osobné údaje na základe súhlasu iba v prípade, že majú podrobne opísaný účel. V prípadoch, keď účely spracúvania údajov v rámci projektu vedeckého výskumu nie je možné špecifikovať už na začiatku, v odôvodnení 33 sa umožňuje výnimočne opísať účel všeobecnejšie.

Vzhľadom na prísne podmienky stanovené v článku 9 nariadenia GDPR, týkajúce sa spracúvania osobitných kategórií údajov, pracovná skupina zriadená podľa článku 29 poznamenáva, že ak sa osobitné kategórie údajov spracúvajú na základe výslovného súhlasu, uplatnenie flexibilného prístupu podľa odôvodnenia 33 bude podliehať prísnejšiemu výkladu a vyžadovať si vyššiu úroveň kontroly.

Ak sa nariadenie GDPR posudzuje ako celok, nemôže sa vykladať tak, že umožňuje prevádzkovateľovi obchádzať základnú zásadu špecifikácie účelov, na ktoré sa požaduje súhlas dotknutej osoby.

Ak nie je možné úplne špecifikovať účely výskumu, prevádzkovateľ musí nájsť iné spôsoby, ako zabezpečiť, aby sa základné požiadavky na poskytnutie súhlasu plnili čo najlepšie, napríklad umožniť dotknutým osobám poskytnutie súhlasu s účelom výskumu všeobecnejšie a na konkrétne etapy výskumného projektu, o ktorých sa už na začiatku vie, že sa uskutočnia. Pokiaľ ide o postup výskumu, súhlas na ďalšie kroky v rámci projektu sa môže získať pred začiatkom nasledujúcej etapy. Aj takýto súhlas by však mal byť v súlade s príslušnými etickými normami vedeckého výskumu.

Prevádzkovateľ môže navyše v takých prípadoch uplatniť ďalšie záruky. Napríklad v článku 89 ods. 1 sa zdôrazňuje potreba záruk pri činnostiach spracúvania údajov na účely vedeckého alebo historického výskumu či na štatistické účely. Na tieto účely „sa v súlade s týmto nariadením vzťahujú primerané záruky pre práva a slobody dotknutej osoby“. Ako možné záruky sú uvedené minimalizácia údajov, anonymizovanie a bezpečnosť údajov.⁷¹ Anonymizovanie je uprednostňovaným riešením, ak je možné účel výskumu dosiahnuť bez spracúvania osobných údajov.

---

⁷¹ Pozri napríklad odôvodnenie 156. Spracúvanie osobných údajov na vedecké účely by malo byť v súlade aj s ďalšími príslušnými právnymi predpismi, napríklad v oblasti klinického skúšania liekov. Pozri odôvodnenie 156, v ktorom je zmienka o nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 536/2014 o klinickom skúšaní liekov na humánne použitie. Pozri aj stanovisko č. 15/2011 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 k vymedzeniu pojmu súhlas (WP 187), s. 7. „Získaním súhlasu navyše nezanikajú povinnosti prevádzkovateľa podľa článku 6 týkajúce sa spravodlivosti, nevyhnutnosti a primeranosti, ako aj kvality údajov. Napríklad, aj keď je spracúvanie osobných údajov založené na súhlase používateľa, neopravňuje to na získavanie údajov, ktoré nie je potrebné vo vzťahu k uvádzanému účelu. [...] Zásadou je, že súhlas by sa nemal vnímať ako výnimka z ostatných zásad ochrany údajov, ale ako záruka. Je predovšetkým základom zákonnosti a nebráni uplatňovaniu ostatných zásad.“

Keď okolnosti výskumu neumožňujú poskytnutie konkrétneho súhlasu, ďalšou zárukou je transparentnosť. Neexistujúcu špecifikáciu účelu môžu vynahradiť informácie o vývoji účelu, ktoré pravidelne poskytujú prevádzkovatelia podľa postupu výskumného projektu, takže časom môže byť súhlas natoľko konkrétny, ako je to možné. Dotknutá osoba má pri tom aspoň základné informácie o aktuálnej situácii, čo jej umožňuje posúdiť, či má alebo nemá využiť napríklad právo na odvolanie súhlasu podľa článku 7 ods. 3⁷².

Aj komplexný plán výskumu dostupný dotknutým osobám, aby o ňom vedeli pred poskytnutím súhlasu, by mohol pomôcť nahradiť neexistujúcu špecifikáciu účelu⁷³. V tomto pláne výskumu by sa mali čo najzrozumiteľnejšie špecifikovať plánované výskumné otázky a pracovné metódy. Plán výskumu by ďalej mohol prispieť k súladu s článkom 7 ods. 1, keďže prevádzkovatelia musia preukázať, aké informácie boli dostupné dotknutým osobám v čase poskytnutia súhlasu, aby bolo možné preukázať, že tento súhlas je platný.

Je dôležité pripomenúť, že ak sa ako právny základ pre spracúvanie údajov používa súhlas, dotknutá osoba musí mať možnosť svoj súhlas odvolať. Pracovná skupina zriadená podľa článku 29 poznamenáva, že odvolanie súhlasu by mohlo poškodiť tie druhy vedeckého výskumu, ktoré si vyžadujú údaje, ktoré je možné spojiť s jednotlivcami. V nariadení GDPR je však jednoznačne stanovené, že súhlas sa dá odvolať, a prevádzkovatelia sa tým musia riadiť, a teda z tejto požiadavky neexistuje výnimka pre vedecký výskum. Keď prevádzkovateľ dostane žiadosť o odvolanie súhlasu, musí v zásade okamžite vymazať osobné údaje, ak chce pokračovať vo využívaní údajov na účely výskumu⁷⁴.

7.3.Práva dotknutých osôb

Ak je činnosť spracúvania údajov založená na súhlase dotknutej osoby, ovplyvní to práva jednotlivca. Dotknuté osoby môžu mať právo na prenosnosť údajov (článok 20), ak je spracúvanie údajov založené na súhlase. Zároveň, ak je spracúvanie údajov založené na súhlase, neuplatňuje sa právo namietať (článok 21), hoci právo na odvolanie súhlasu kedykoľvek môže viesť k podobnému výsledku.

V článkoch 16 až 20 nariadenia GDPR sa uvádza, že (ak je spracúvanie údajov založené na súhlase) dotknuté osoby majú po odvolaní súhlasu právo na vymazanie údajov a právo na obmedzenie, opravu a prístup⁷⁵.

---

⁷² Relevantné môžu byť aj ďalšie opatrenia transparentnosti. Keď prevádzkovatelia začnú so spracúvaním údajov na vedecké účely, aj keď sa na začiatku nedajú poskytnúť úplné údaje, môžu určiť konkrétnu kontaktnú osobu, na ktorú sa môžu dotknuté osoby obracať s otázkami.

⁷³ Taká možnosť je uvedená v článku 14 ods. 1 platného zákona o osobných údajoch vo Fínsku (Henkilötietolaki, 523/1999).

⁷⁴ Pozri aj stanovisko č.05/2014 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 k technikám anonymizovania (WP 216).

⁷⁵ V prípadoch, keď sú určité činnosti spracúvania údajov obmedzené podľa článku 18 nariadenia GDPR, môže byť na odstránenie obmedzení potrebný súhlas dotknutej osoby.

8. Súhlas získaný podľa smernice 95/46/EHS

Prevádzkovatelia, ktorí v súčasnosti spracúvajú údaje na základe súhlasu v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi o ochrane údajov, nemusia v rámci prípravy na nariadenie GDPR automaticky úplne obnoviť všetky existujúce vzťahy s dotknutými osobami týkajúce sa súhlasu. Súhlas, ktorý bol doposiaľ získaný, zostáva v platnosti, pokiaľ je v súlade s podmienkami stanovenými v nariadení GDPR.

Pre prevádzkovateľov je dôležité do 25. mája 2018 podrobne preskúmať súčasné pracovné postupy a záznamy, aby sa ubezpečili, že existujúce súhlasy spĺňajú štandardy nariadenia GDPR (pozri odôvodnenie 171 nariadenia GDPR⁷⁶). Nariadením GDPR sa v praxi nemenia samotné zásady ochrany osobných údajov, ale skôr sa v praxi zvyšujú nároky, pokiaľ ide o uplatňovanie mechanizmov poskytovania súhlasu, a zavádzajú sa viaceré nové požiadavky, ktoré si od prevádzkovateľov vyžadujú zmenu mechanizmov poskytovania súhlasu⁷⁷.

Napríklad, keď sa v nariadení GDPR vyžaduje, aby bol prevádzkovateľ schopný preukázať, že získal platný súhlas, všetky predpokladané súhlasy, ku ktorým sa nezachovali žiadne údaje, automaticky nespĺňajú štandard nariadenia GDPR pre súhlas a budú sa musieť obnoviť. Podobne, keďže sa v nariadení GDPR požaduje „vyhlásenie alebo jednoznačný potvrdzujúci úkon“, všetky predpokladané súhlasy, ktoré boli založené na skrytejšej forme konania dotknutej osoby (napríklad vopred označené políčko), takisto nebudú v súlade so štandardom nariadenia GDPR pre súhlas.

Okrem toho, aby sa dalo preukázať, že súhlas bol získaný, alebo aby sa umožnili podrobnejšie prejavy vôle dotknutej osoby, môže byť potrebná revízia postupov a systémov IT. Zároveň musia byť dostupné mechanizmy pre dotknuté osoby na jednoduché odvolanie súhlasu a musia sa poskytovať informácie o tom, ako sa dá súhlas odvolať. Ak existujúce postupy získavania a riadenia súhlasu nespĺňajú štandardy nariadenia GDPR, prevádzkovatelia budú musieť získať nový súhlas v súlade s nariadením GDPR.

Na druhej strane, keďže nie všetky prvky uvedené v článkoch 13 a 14 musia byť vždy prítomné ako podmienka informovaného súhlasu, rozšírená povinnosť informovania podľa nariadenia GDPR nevyhnutne nebráni pokračovaniu súhlasu, ktorý bol poskytnutý pred nadobudnutím účinnosti nariadenia GDPR (pozri stranu 15). V smernici 95/46/EHS sa nenachádzala žiadna požiadavka, aby boli dotknuté osoby informované o základe, na ktorom sa spracúvanie údajov vykonáva.

---

⁷⁶ V odôvodnení 171 nariadenia GDPR sa uvádza: „Smernica 95/46/ES by sa mala týmto nariadením zrušiť. Spracúvanie, ktoré už prebieha v deň začatia uplatňovania tohto nariadenia, by sa malo zosúladiť s týmto nariadením do dvoch rokov odo dňa jeho nadobudnutia účinnosti. Ak sa spracúvanie zakladá na súhlase podľa smernice 95/46/ES, nie je na to, aby prevádzkovateľ mohol pokračovať v tomto spracúvaní po dátume začatia uplatňovania tohto nariadenia potrebné, aby dotknutá osoba opätovne vyjadrila svoj súhlas, pokiaľ je spôsob, akým bol súhlas vyjadrený, v súlade s podmienkami tohto nariadenia. Rozhodnutia, ktoré Komisia prijala, a povolenia, ktoré dozorné orgány vydali na základe smernice 95/46/ES, zostávajú v platnosti až do ich zmeny, nahradenia alebo zrušenia.“

⁷⁷ Ako už bolo spomenuté v úvode, v nariadení GDPR sa uvádza podrobnejšie vysvetlenie a špecifikácia požiadaviek na získanie a preukázanie platného súhlasu. Mnohé z nových požiadaviek vychádzajú zo stanoviska č. 15/2011 k súhlasu.

Ak prevádzkovateľ zistí, že súhlas získaný podľa starých právnych predpisov nebude spĺňať štandardy nariadenia GDPR týkajúce sa poskytovania súhlasu, musí vykonať opatrenia na splnenie týchto štandardov, napríklad aktualizáciou získavania súhlasu spôsobom, ktorý zodpovedá požiadavkám nariadenia GDPR. Podľa nariadenia GDPR sa nemôže vymeniť jeden právny základ za iný. Ak prevádzkovateľ nie je schopný obnoviť súhlas spôsobom, ktorý zodpovedá požiadavkám, a nie je schopný ani jednorazovo vykonať zmenu zodpovedajúcu nariadeniu GDPR založením spracúvania údajov na inom právnom základe a zabezpečení, aby pokračujúce spracúvanie údajov bolo spravodlivé a zodpovedné, činnosť spracúvania údajov sa musí zastaviť. Prevádzkovateľ musí v každom prípade dodržiavať zásady spravodlivého, zákonného a transparentného spracúvania údajov.

***** KONIEC DOKUMENTU *****